

DEBRECZENI UJSÁG

ÁRA: 8 FILL.

HÁJDUFÖLD

ELOFIZETESI ÁRA FÉLEVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1936 MÁRCIUS 27.

PÉNTEK

XL. ÉVFOLYAM, 72. SZÁM.

MATERNY LAJOS

1849—1936

Szomorúságot hirdetünk. — A debreceni evangélikus egyház-köztség, de vele együtt az egész keresztény-nemzeti társadalom is gyászba borult. Materny Lajos ny. evangélikus főesperes-lelkész, a debreceni evangélikusok egyházi, hit- és kulturális életének megteremtője, a köztisztviselői álló főpap, 87 éves korában meghalt. Hogy ki volt, mit tett, mennyit alkotott: mindenki tudja. Harminchét évig állott egy, számarányát tekintve nem nagy, de értékeiben annál jelentősebb egyház-köztség élén, amelynek intézményeit ő alapította, szervezte s építette ki kulturlényezőkké s amelynek lelkiélete az ő apostoli buzgósága következtében mélyült ki abban a mértékben, ahogyan ma a debreceni evangélikusok vallásos, hazafias és szociális munkája mindenki számára példaadásul szolgál.

Tudvalevő, hogy a pár ezer hívet számláló debreceni lutheránus egyház az intelligencia egyik számottevő csoportja. Materny Lajos ezt a gyülekezetet gondozta évtizedeken keresztül és minden méltató szónál többet jelent, ha alkotásai közül a legnagyobbakat felsoroljuk. Az egyház-községi szervezet kifejlesztése, az evangélikus Fillegyelet, az országos-hírű Miklós-utcai elemi iskola megalapítása, az egyházi gyámintézet naggyanóvelése stb. mind olyan eredmények, amelyek az elhunyt főesperes emlékére aranybetűkkel írták be az egyház-község és Debrecen város történelmébe. De Materny Lajos munkássága az egyházi vonatkozások mellett az általános társadalmi életben is maradandó eredményeket végzett. Fennkölt lelkiületével, műveltségével, tudásával, krisztusi életszentségével és izzó hazafiságával nemzedékeknek adott útmutatást a keresztény-nemzeti eszmék önzetlen szolgálatára. — Amennyiben sziklaszilárd volt egyháza hitvallásában, éppolyan megértést, türelmet és testvéri szeretetet tanúsított mindazonokon a területeken, ahol a krisztusi lélek-közösség s a magyar egység ezt úgy kívánta.

Materny Lajos 87 éves koráig szakadatlannal dolgozott. Még súlyos beteg is ügybuzgó lelkesedéssel intézte egy rábizott intézmény vezetését. Békés öregségében, szereteteitől körülvéve, a családi otthon tiszta levegőjében,

Hitler nem türi, hogy megsértsék a hatvanhét milliós német népet

Anglia ragaszkodik a locarnói paktumhoz -- Eden lord úgy a németeket, mint a franciákat békés meg egyezésre szólítja fel -- Hitler államvezér hetvenezer ember előtt mondott választási beszédet - Lloyd George elérkezettnek látja az időt a revízióra

London, márc. 26. Világszerte nagy fellünnést keltett, hogy lord Rothermere lapja, a Daily Mail a német igazság mellé állott. Az ujság közli báró Ribbentrop nyilatkozatát, amely szerint Európa ma győzők és úgynevezett legyőzöttek csoportjára oszlik. Németországot az utóbbiak kategóriájába sorozták, de az újraéledt nemzetség nem türi tovább a versaillesi szellemet. A német kormány sohasem fogadhatja el felségjogainak egyoldalú korlátozását. Ha Flandin azt mondja, hogy idegen csapatoknak francia földön való megjelenését borzalmas méltánytalanságnak érezné, erre csak azt válaszolhatja, hogy a német nép pontosan így gondolkodik. A német kormányt annál jobban bosszantotta a múltnak a locarnói javaslatokban mutatkozó szelleme, mert ez a kormány a hatalom átvétele óta állandóan azon fáradozott, hogy a béke új szellemét ébressze fel Európában az egyenjogúság alapján.

Hitler: Hajlandó vagyok baráti jobbot nyújtani!

Ludwigshafen, március 26. — Hitler Adolf vezér és birodalmi kancellár Ludwigshafenben húszertőnyi hallgatóság előtt nagy beszédet mondott.

— Az igazi béke — mondotta — csak az egyenjogú felek szabad elhatározásából jöhet létre. A diktátum mindig gyűlöletet és felháborodást von maga után. Hitler ezután hangsúlyozta, hogy

nemes eszméi szolgálatának élt, épügy, mint egész pályafutása idején. Halála kimondhatatlan veszteséget jelent. Egy nagyjelentű, emelkedett világnézetű magyar főpap dőlt ki halálával az élők sorából. Hosszú pályáján

a német nép a világháborúban már elég harci dicsőséget szerzett magának és Németország most abban látja feladatát, hogy a béke dicsőségét szerezze meg. Eddigi munkájával legjobb úton halad, hogy megoldja azokat a hatalmas felelőségeket, amelyeket

Eden lord erélyes hangú beszéde

London, márc. 26. Az alsóházban Eden külügyminiszter, akit a kormánytámogató pártok meleg éljenzéssel fogadtak, a külügyi tájékoztatója bevezetésekként köszönetet mondott a Háznak, az angol nemzetnek s a sajtónak a nemzetközi szempontból olyan aggasztó időben tanúsított önmérsékletéért.

— Németországban — mondotta — újabban versaillesi kényszerről beszélnek, de senki sem hallott még locarnói kényszerszerződésről, amely teljesen szabad tárgyalások eredménye volt amelyet önként írtak alá. Ha Németország Locarnó bármilyen módosítását kívánta volna, — amit feltétlenül joga volt kívánni, — nyitva álltak előtte a tárgyalás útjai. A német kormány túlélve magát a locarnói szerződés harmadik szakaszán, önkényesen úgy döntött, hogy a francia-szovjet szerződés nem egyeztethető össze a locarnói szerződés-

a béke céljainak a megvalósítása követel. Végül így szólt az államvezér:

— Személyemen keresztül az egész német nép szól Európához. Az én nemzetem hajlandó baráti jobbot nyújtani Franciaországnak.

sel s hogy ez arra jogosítja fel Németországot, hogy Locarnó nem létezőnek tekintse.

— A vitában nem döntőbírák, hanem egy szerződés kezesei vagyunk, akiknek határozott kötelezettségei vannak. A locarnói szerződés negyedik szakasza egész világosan intézkedik és nyíltan kijelentem, hogy nem vagyok hajlandó arra a szerepre, hogy én legyek az első angol külügyminiszter, aki megtagadja Anglia aláírását. (Eljenzés és taps.)

— A mostani esetre kötelezettségeinket már fennálló szerződés határozza meg s csak arról van szó, készek vagyunk-e lépéseket tenni a kötelezettségek teljesítésére, ha arra sor kerül. Angliának létérdeke Franciaország és Belgium sérthetlenségének fenntartása, hogy határait semmi féle ellenséges haderő át ne léphesse.

El kell háritani a háború veszedelmét

Eden ezután így körvonalozta Anglia céljait.

1. A háború veszedelmének elhárítása. 2. Olyan körülmények

sokszor érték a kicsinyeskedők gáncsai. Ezekkel szemben becsületes lélekkel, erős gerinccel s keményen bordázott fejjel állta a harcot. Nagy fegyver: a jellemes, tiszta, őszinte vallásos lélek bátran állta a gáncsvetések s most, amikor Debrecen magyar-

jai, valláskülönbség nélkül fájdalommal szívvel zárandokolnak ravatalához, Materny Lajos munkássága és példamutató élete tovább ragyog nagy alkotásaiban. Legyen emléke áldott! Isten áldja meg haló poraiban!

teremtése, amelyek lehetővé teszik a tárgyalások megindulását. 3. A tárgyalások sikerének biztosítása, hogy megerősítsük az együttes biztonságot s így Németország jobb légkörben térhessen vissza a Népszövetségbe és megindulhassanak a széleskörű gazdasági és leszerelési tárgyalások, amelyek nélkülözhetetlenek Európára megnyugtatókhoz.

— A megegyezés kilátásai jórészt Hitlernek jövőhöz ígért javaslataitól függenek. A magam részéről biztosíthatom Németországot, hogy tárgyilagossággal fogadjuk a javaslatokat, hogy Európára állandó megbékítésére használjuk fel őket. A második feltétel az, hogy időt nyerjünk. Úgyelni kell arra, hogy a nemzetközi eszmecsereken higgadtabb és nyugodtabb légkörben tanulmányozzuk ezeket a javaslatokat.

— Záró kérésemet nemcsak Angliához intézem. Olyan időszak kezdetéhez értünk, amely a legjobb esetben a legválságosabb nemzetközi tárgyalások fejezete lesz. A közeljövő kérdéseit ne abból a szempontból közelítsük meg, mintha akár Franciaország, akár Németország ellentétes politikájához volnánk kötve. Politikánk: az alapokmány és a népszövetségi tagságunk. Elismerjük kötelezettségeinket, melyeket készek vagyunk teljesíteni, de az angol néptömegeknek ma az a legfőbb törekvésük, hogy folytassuk harcunkat a tartós alapon nyugvó békéért. Ehhez szükség van mindenkinek segítségére.

— Az angol népnek ezt üzenem: Nem biztosíthatjuk a békét, ha nem ismerjük fel a mai nemzetközi helyzet nehézségeit és nem támogatunk bennünket a mai súlyos időkben. Mesebeszéd az az állítás, hogy bármely idegen állam szekeréhez vagyunk kötve.

Intelem a franciáknak és Németországnak

— Franciaországot figyelmeztetnünk kell, hogy nem biztosíthatjuk a békét, ha a francia kormány nem hajlandó a Németországgal lenálló kérdéseket tárgyilagossággal megvizsgálni.

— Németországot figyelmeztetjük, hogy a tárgyalásoknak nincs kilátásuk sikerre, ha nem hajlandók a németek valamit tenni az Európában általuk keltett aggodalmak enyhítésére.

— Megerősített Népszövetség, rendezett Európa és nagyobb közbizalom, amelyben a nemzetek kevésbé támaszkodnak fegyverre és inkább a jogra és igazságra. Vajjon mindez elérhetetlen álomkép-e? Az egész nemzet támogatását kérem, mert törekvéseinket minden angol férfi vagy nő helyeselheti.

Lloyd George: A versaillesi szerződés nem szentírás

London, márc. 26. Az alsóház külügyi vitája során Lloyd George kijelentette, hogy a versaillesi szerződés kiegyezéses megoldás volt és általában elismerték, hogy nagyobb része felülvizsgálatra fog szorulni, főként a jóvátételi szakasz, de ugyanez áll a határok megállapítására és a gyarmati megbízásokra is. A versaillesi szerződés nem szent-

írás. Ünnepelesen óvom a Házat — mondotta — és az országot katonai egyezmény veszedelmétől, amelyek 1914-ben meghíusították a tárgyalásokat s elindították a háború lavináját. Újabb katonai egyezménynek ugyanez lesz a hatása. Elérkezett az idő a kötelezettségek felülvizsgálására s módosítására.

Lipese, márc. 26. Hetvenezeregyes választási gyűlésen Hitler kancellár beszédet mondott.

— Most a legnagyobb feladat elé állítottam a német népet — mondotta — s ez a német szabadság és függetlenség, a német becsület és a birodalom teljes szuverenitásának kiküzdése. Ma e hatalmas feladatban élünk és érezzük, hogyan valósul meg és oldódik meg bennünk és velünk. De ne felejtjük el: négy-öt évvel ezelőtt mindez még lehetetlenség

számba ment. A legnagyobb történelmi feladat, amely elé népünket állítani lehetett, most meg van oldva. E megoldás befejezésénél állunk.

— A jogoknak azt az egyenlőségét — mondotta Hitler —, amely népünket becsületétől fosztaná meg, végre törölni fogjuk. Készek vagyunk sokkal nagyobb hozzájárulásokat adni a békéhez, de olyan békéhez, mely többé nincs összekötve népünk becsületességével. Ha azt mondják, hogy jelképes cselekedeteket kellene végrehajtanunk, vagy olyan gesztust tennünk, amely bizalomraméltó színben tüntetné fel népünket, csak ezt válaszolhatom: Ne sértsenek meg 67 millió német embert. Ezt kikérjük magunknak. A gesztust és a jelképes cselekedetet március 29-én a világ elé tárjuk.

Graziani döntő rohamra indult

London, márc. 26. A News Chronicle haditudósítója jelenti: Graziani tábornagy Gorahai környékéről elindult a Fafan-völgyébe. Végző célja a harrar-dsidsiga—berbarai útnak, az abesszin ellenállás főücrének elfoglalása, amelyen az abesszin seregek fegyvert és löszert kapnak. Közvetlen célja Nasibu abesszin tábornok hadseregének megsemmisítése. Graziani hadse-

regének tizenkétezerfőnyi előretolt oszlopát négyszáz hatalmas tehergépkocsin szállítják. Páncélos gépkocsik, gyors apró harci-kocsik, gépesített tüzérség, páncélszekerre szerelt gépfegyverek, továbbá élelmiszer- és vízzállító gépkocsik egészítik ki az óriási gépesített haderőt.

Megerősített hírek szerint az olaszok elfoglalták Szaszabanet.

Asszíriai evangélikus lelkész előadása Debrecenben

Mar Johannes Tamás menekült evangélikus lelkész Debrecenbe érkezett. Mesopotámiából való, ahol az emberiség bölcsője ringott és ahol már a Jézus korában élő asszír király érdeklődött Krisztus tanítása iránt. Mesopotámia az első tartományok közé tartozik, ahol felvették a keresztyénséget s ahol a mai napig mindig martírver védelmezte azt. Ezekről a szenvedésekről beszél Mar Johannes.

A korán elterjedt keresztyénség ellen a mohamedán vallás felléptével megindult az üldözés. A mongol, perzsa, török kegyetlen, de szerintük szent háborúk eredménye, hogy 45 millió keresztyénből már alig él néhány. Mar Johannes 1908. óta felszentelt lelkész. Utolsó gyű-

lekezete Seemelen volt, Ninive mellett. 1933 augusztus 14-én a kurdok az ő gyülekezetét is megszállták, a falut felédték és a gyülekezet tagjait megölték. Azóta hazátlanul, rokon nélkül, elűldözve járja a keresztyén országokat, hogy szétszórta népe iránt részvétet és megértést ébresszen. Vetített képek előadását Asszíria őskoráról, az özvívzeletti emberiség magas kultúrájáról, az asszíriai keresztyénség küzdelmeiről és az ottani véres üldözésekről tartja ma délután 6 órai kezdettel, a város háza közgyűlési termében.

Az előadást Remete László segédlelkész fordítja. Megnyitó beszédet mond Pass László alesperes. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen látnak.

Ma érkezik meg Nyilas Misi a debreceni múlttal

Amit olyan régen vár a debreceni közönség, végre ma itt lesz. Móríz Zsigmond filmje, Légy jó mind halálig ma kerül bemutatásra a debreceni közönség elé. A híre, neve már jóval megelőzte ezt a nagyszerű filmet. Az egész város érdeklődése kísérte a fővárosi bemutatót s most, mikor Debrecen is meglátja a debreceni múltat, ez az érdeklődés még fokozottabb.

Nyilas Misi a néhány évtizeddel ezelőtti Debrecen fogja elénk varázsolni. És vele együtt a vén Kolégium, a tekintetes és nagytiszteletű tanári kar és a város polgársága áll elénk bizonyosítóra, úgy, ahogy azt Móríz Zsigmond valamikor látta, s mint néhány évvel ezelőtt regényé, majd színdarabá álmodta.

Dévényi Lacika, ez a magyar filmesoda szólaltatja meg könnyesen megható figuráját Nyilas Misinek. És Dévényi Lacikával együtt a legtökéletesebb filmgyűttes vo-

mul fel, hogy szívünk szerinti gyönyörűséget szerezzenek nekünk.

Móríz Zsigmondnak dicsősége ez a film, de Debrecen városának méltó büszkesége lesz. Ez az ősi magyar város szebb és méltóbb emléket nem kaphat, mint ezt a maragadó sikerű és becsű magyar filmet.

MA péntek **ESTE**
KETTENEGYJEGGYEL
nézheti meg bárki, az
Egy asszony hazudik
szenzációs, idegizgató színművet
a Csokonai színházban.

Egészen természetes tehát, hogy a felfokozott érdeklődés ma ünnepi hangulatban és méltó érdeklődésben robban ki most, mikor megszólal a filmen keresztül a debreceni békebeli szép múlt, az a múlt, mely az élemedett korosztálynak feledhetetlen emlék, a mai generációnak fenséges megnyilatkozás egy olyan idejéről ennek a nemzetnek, amikor béke, boldogság és öröm volt a magyar osztályrésze.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK AUSZTRIÁBAN A PHÖNIX BIZTOSÍTÓ RENDEZÉSÉRE

A Phönix Életbiztosító Társaság bécsi üzletkezelésében az utóbbi időben a díjtartalékok elhelyezése körül bizonyos szabálytalanságok fordultak elő, amelyek az osztrák kormányt arra indították, hogy törvényes úton tegye meg az intézkedéseket az osztrák biztosítottak érdekeinek megóvása céljából.

A kiadott rendeletek kötelezik az osztrák biztosító társaságokat, hogy a Phönix biztosítottjai érdekeinek megóvása céljából egy biztosítási alapot gyűjtsenek.

Nagy derűltségbe fullt Gaál Olivér rosszul sikerült parlamenti szűzbeszéde

Budapest, márc. 26. A képviselőház csütörtöki ülésén gróf Esterházy Móríc rámutatott arra, hogy a telepítési javaslatnál az adó- és illetékhatárlékok földben való lerovását helyesnek tartja. Mezei Lajos felszólalása után gróf Sigray Antal a nagybirtokot vette védelmébe és hangoztatta, hogy például Vas megyében ott kezdődik az egyke, ahol a nagybirtok megszűnik. A javaslatot nem fogadta el. Drózy Győző a javaslat mellett szólalt fel, majd Gaál Olivér mondta el szűzbeszédét. Anyyira zavarban volt, hogy a fogvasztók túlterhelésével kapcsolatban így alkalmazta a közmendást: „Nem szabad két róka-ról egy bőrt lehúzni”... Az óriási derűltséggel fogadott beszéd végén Kornis Gyula elnök, viharos nevetés közben, enunciatla, hogy „a parlamentben nem szokás olvasni a beszédek, most azonban tekintettel voltam az először beszélő képviselő úr nehéz helyzetére”.

Ezután Létay Ernő mondott beszédet és elfogadta a javaslatot. Szecey József és gróf Pálffy-Duan József szintén a javaslat mellett szólaltak fel.

Villámhírek

Budapest: Az OTI baleset osztályán lelepleztek egy csalót, aki mesterségesen hosszabbította betegségét. Egy férfi és egy női bűntárs a folyosón várakozott, a tömeget fellázította, mire betörték az ajtót. A tüntelőkkel szemben rendőri segítséget kellett igénybe venni.

Budapest: A Purzicsán dohányt s a Dames cigarettát máról kezdve az összes dohánytözsdekből árusítani fogják.

Budapest: A magyar kulturális egyesületek szövetsége ünnepi közgyűlést tartott a Hubay-palotában, ahol Ady Lajos ny. főigazgató tartott beszédet Liszt Ferenc és Hubay kapcsolatairól.

Budapest: Braun Ignác vásári kereskedő bejelentette a rendőrségnek, hogy Máriahegyi és Gödöllő között tízezer zsebkendőt leloptak a kocsijáról.

Uj kisantantot hozott létre a római egyezmény

A világsajtó történelmi fordulatnak nevezi a megállapodást Mussolini bemutatta Gömbösnek Littóriát

Genf, márc. 26. Az olasz—magyar—osztrák egyezményt nagy cikkekben méltatja a világsajtó. A Journal de Geneve vezércikke a római tárgyalásokat a politika legnagyobb seménvének tartja. Mussolini — írja a lap — új európai hatalmi tényezőt hozott létre viléz Gömbös Gvulával és Schuschnigggal. Az új alakulat a legnagyobb gondot Szovjetországának és a kisantantnak okozza. Az új szövetségesek elsőrendű szerepet fognak játszani az európai politikában. Egy új kisantantot hozott létre az egyezmény.

Mussolini elragadtatással nyilatkozott a „Lél” motorosról

Vitéz Gömbös Gvula miniszterelnök és Mussolini miniszterelnök szerdán délelőtt látogatást tett Littóriában. Az utat Gömbös miniszterelnök meghívására Mussolini miniszterelnök és a kíséret tagjai a „Lél” motoroskocsin tették meg, amellyel a miniszterelnök Rómába is utazott.

A „Lél” reggel 9 órakor hagyta el a római pályudvart és száz kilométeres sebességgel rohogott Littoria felé. Az utazás alatt Mussolini behatóan érdeklődött a kocsij részletei iránt és a legnagyobb elismerésének adott kifejezést a magyar ipar e nagyszerű teljesítményéért.

Littória ünnepli a magyar miniszterelnököt

A motoroskocsi 9 óra 40 perckor futott be a littorai pályaudvarra. A pályaudvaron di Crollalanza, a frontharcosok elnöke üdvözölte Gömbös Gvulát és Mussolinót. — Az érkezésnél fasiszta diszszázad is megjelent és az érkező vendégek a diszszázad sorfala között vonultak ki a pályaudvarról. Az állomásról gépkocsin folytatta útját a két kormányfő Littóriába, ahová 9 óra 55 perckor érkezett meg. A téren összegyűlt hatalmas tömeg lelkes eljenzésben részesítette Gömbös Gvulát, Gömbös és Mussolini az üdvözlést felemelt karral köszönte meg, majd a városháza tornyába ment, ahonnan Gömbös Gvula

érdeklődéssel nézte a hatalmas, termékeny területet, követve Mussolini magyarázatait.

Amikor az államférfiak ismét a térré érkeztek, a közben még nagyobb számára növekedett tömeg újból lelkes ünneplésben részesítette Gömbös miniszterelnököt. A városházáról Gömbös Mussolini kíséretében a tartományfőnöki palotába ment. A tartományfőnök emlékérmel nyújtott át a magyar uraknak, akik azután Mussolinival együtt az erkélyről üdvözölték a lelkes eljenző tömeget.

Később Gömbös Gvula és Mussolini ismét gépkocsiba szállott és a telepítési területek meglátogatására indult. Gömbös Gvula miniszterelnök nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról, majd megköszönve a tartományfőnöknek a vendéglátást, Mussolini kíséretében visszatért a pályaudvarra és a Lélén visszaindult Rómába. A Lél az utat több mint százkilométeres óránkénti sebességgel tette meg.

A római megállapodások nem ütköznek francia érdekekbe

Páris, márc. 26. Párisban azt hiszik, hogy az új római egyezmények nem állanak ellentétben a francia politika érdekével és különösen a kétoldali gazdasági egyezmények rendszerétől várnak jó eredményeket.

A Temps római tudósítója hosszasan foglalkozik a római eredményekkel. Mindent összevéve, a kisantant mellett három hatalomból álló új csoport alakult. Az új jegyzőkönyvek biznivitják Mussolini közép-európai politikájának folytonosságát. A lap arra számít, hogy a közeljövőben osztrák-cseh kereskedelmi egyezmény jön létre és magyar-szerb tárgyalások indulnak meg. Olaszország örömmel látná a kisantant és Magyarország gazdasági kapcsolatának megjavulását.

Szerbia aggódik

Róma, márc. 26. A Stefaniroda belgrádi tudósítójának jelentése szerint szerb gazdasági körökben igen élénk figyelmet szentelnek az új római megegyezéseknek és nem titkolják aggodalmukat amiatt, hogy az osztrák és a magyar kivitel igen jelentős előnyökben részesül Olaszország részéről Szerbia rovására, amelyet különben is kötnek az olaszellenes gazdasági megtorlások. Ez a kérdés különösen azért okoz gondot, mert a legújabb statisztikai adatok szerint Szerbia külkereskedelmi mérlege az év első két hónapjában 132 millió dinár veszteséggel zárult.

Lapzárlatok jelentik: A római egyezményvel a külföldi lapok részletesen foglalkoznak. Rothermere lord kijelentette, hogy a római egyezmény alapján most már új harcot indít, amelynek első célja Magyarország egyenjóságának teljes elismerése, közvetített célja pedig a revízió, amelynek idejét most közel tíz éves harc után érkezettnek látja.

Kánya külügyminiszter és kísérete csütörtök reggel indult el Rómából. Gömbös miniszterelnök az eddigi tervek szerint vasárnap érkezik Budapestre.

Fáradjon be Benyáts Emil Áruház

női készárú osztályára

Tavaszi divat modellek, pompás színek,
új anyagok rendkívül olcsó árakon.

**Tavaszi kabát mintás és
sima anyagokból angol
fazonokban P 8--50 P-ig**
Puha kelméjű női divat raglán P 21
Noppés könnyű női kabát P 25
Lányka kabátok már 8 P-től
**Elegáns 3 részes complék és
divat kosztümök**
Bemutatás vétel kényszer nélkül
Szabott árak!

Példátlanul aljas tartalmú vallásgyalázó röpiratot terjesztettek az egyik debreceni iskolában

A debreceni kereskedelmi tanonciskolában az egyik tanuló példátlanul aljas tartalmú vallásgyalázó röpiratot terjesztett. A röpirat „Buzdítás egy kolostorba induló fiatalemberhez” címet viselte. Ez a külsőleg „vallásos” felhívás olyan módon volt megszerkesztve, hogy a páros sorokat összeolvasva, egy trágár szövegű, ocsmány kosonéria jött ki.

A röpirat tartalmára egy református vallású növendék hívta fel a katolikus tanulókat, figyelmét, akik az esetet jelentették a katolikus hittanárnak és egy másik tanárnak. A vallatásokról kiderült, hogy a röpiratot egyik nem keresztény növendék terjesztette az iskolában.

A röpiratot megmutatták Guttman Mózes vallásos tanárnak, aki maga is kijelentette, hogy annak tartalma olyan felháborító, hogy nem tudja végigolvasni.

Az aljastartalmú röpiratterjesztés

és ügyben a kereskedelmi tanonciskola római katolikus hittanára feljelentést tett a rendőrségen. A kihallgatások a példátlanul felháborító ügyben már folynak Kovács Gusztáv detektív vezetésével. A kihallgatáson mind a református, mind a katolikus tanulók, vallásfelekezet különbség nélkül a legnagyobb felháborodással beszédnek a trágár röpiratról.

A röpiratterjesztőt, — mint az erkölcsi fertő terjesztőjét, bacilushordozóját, — hosszabb időre kitiltották a kereskedelmi tanonciskolából. A hatóságoknak szigorú és példás büntetéssel kell elejét venni a hasonló esetek fellüvésének s elrettentő példával ki kell küszöbölni, — a tanárok nevelő munkáját akadályozó, — hasonló trágár tüneteket.

Jellemző ez a röpirat a nemzet bomlasztó egvényekre, akik nem tisztelve sem Istent, sem hazát, sem vallást s konkolvt hirtének a jóérzésűek megrontására.

Hankiss János előadást tartott a lyoni rádióban

Beszámoltunk már arról a nagyszabású külföldi előadó-körútról, amelyen Hankiss János, a debreceni egyetem kiváló tanára oly szép sikereket arat a külföldi tudományos közvélemény előtt. Hankiss professzor előadó-körútjának első állomása Páris volt, amelynek híres egyetemén, a Sorbonne-on tartott nagyértékű előadást Liszt Ferencről, mint romantikus íróról. A kiváló előadást a francia rádió is felvette műsorába, ami után a párisi magyar tanulmányi központban fogadás volt, amelyen képviseltette magát a francia közoktatásügyi miniszter, a Sorbonne tanári karából megjelentek Van Thiegen, Pazamian, Baruzzi, Ascoli, a College de France professzori kara. Poortales a híres Liszt-spectalista és Pochot az Académie de Musique képviselőjében. Az előkelő közön-

ség nagy érdeklődéssel hallgatta meg Hankiss professzornak Liszt-ről szóló hatalmas előadását.

Páris után a vidéki francia egyetemeken tartott előadást a debreceni egyetem kiváló tanára, Dijonban Lyonban ismét szépszámu és igen előkelő közönsége volt Hankiss professzor előadásának. Az előadás sikere annyira általános volt, hogy a párisi rádió mintájára a lyoni rádió is felvette műsorán kívül programjába.

A kitünően sikerült előadást városunkból is sokan meghallgatták. Valóban nem mindennapi dolog, hogy debreceni ember sorozatosan szerepeljen a francia rádió műsorán. A napokban folytatja útját a tudós professzor s a jövő héten az északolaszországi városokban fog előadást tartani Madách hatalmas művéről, az Ember tragédiájáról.

A legvidékebb filmoperett: a

**PAJKOS
HERCEGNŐ
ma utoljára
HUNGÁRIA**
filmszínházban

Előadások: 5, 7 és 9 órakor

Óriási siker!

A sziv, hit és szeretet filmje:

**Ne sirj édesanyám
végig magyar beszéddel
az APOLLOBAN**

Olcsó helyárak!

Előadások: 5, 7 és 9 órakor

magolcsai **NAGY MIHÁLY** DEBRECEN

A legolcsóbb beszerzési forrás!

Takarékossági könyvecskére is!

Urdivat, kalap, fehérnemű

Piac-u. 37.

Ugyanitt (M. Nagy Sándor) női, férfi- és gyermekcipő különlegességei

Előzékeny kiszolgálás! • Szabott árak!

Telefon 33-38.

Női kabátok, ruhák, kalapok, kosztümök, pongyolák és bébi-ruhák

Piac-u. 44.

(volt Halmágyi-üzlet)

Megnyilt a Debreceni Diéta

„Csak a krisztusi szellem mentheti meg az ifjúságot!”
— mondotta dr. Tankó Béla professor

A debreceni egyetemi hallgatók Arpád bajtársi, Szent László és Soli deo Glória egyesületei karoltva rendezték meg újból a Debreceni Diétát. A gazdag programú előadásorozat keretében nagy tudású és országos nevű előadók fognak a Debreceni Diétán előadást tartani. A Debreceni Diéta második előadásorozatának csütörtökön délután volt megnyitó-előadása, a központi egyetem aulájában, ahol egyetemi profesz-szorok és hallgatók jelentek meg.

Dr. Tankó Béla egyetemi professor nyitotta meg az előadás-sorozatot nemcsak beszéd-dél, amelyben annak a jóleső örömeinek adott hangot, hogy az ifjúság most másodikban rendezte meg a Diétát, ami bizo-nyítja, hogy nemcsak szellemi fellozbanás volt a múltban ren-dezett előadásorozat. Dícséretre méltó tünnet ez az ifjúság életében. Az egyik ifjúsági csoport rádöb-hent a falukutatók során, hogy a falu mennivre nem magyar. A másik csoport visszahuzódott a maga kamrájába és szemtől-szembe találkozott azzal, aki a sziveket és veséket vizsgálja. Az ifjúság a magyar lelket új életre támasztotta. Legjobb úton van, hogy az egyetlen igaz valóságot megtalálja az életben, mert egve-dül csak a krisztusi szellem men-teti meg az ifjúságot.

Dr. Tankó professor nagyvér-tékű megnyitó szavai után dr. Mátyás László „Új idealista vilá-gkép és a szellemtudomány mód-szere” címen tartott mély filozó-fiai értékekben gazdag előadást, amelyben az idealizmus és mate-rializmus jelentőségét mérlegelte éles realitással és bölcs útmutatás-sal. Dr. Tankó Béla professor felszólalása után élénk vita fejlő-dött, amely még aprólékosabb részleteiben is világot vetett a problémára.

Dr. Mendöl Tibor egyetemi ta-nársegéd az egyetemi ifjúság kö-reiben különösen tiszteltnek és népszerűségnek örvendő előadó „Az új ember földrajzi világképe” címmel tartott mindvégig magá-val ragadó tudós előadást. Rávi-lágított az emberföldrajz központi problémáira és a kultúrája megis-merésében megmutatta a kiin-duló pontot az emberföldrajz meg ismeréséhez. A nagy tetszéssel fogadott előadást ugyancsak élénk vita követte.

A csütörtöki program utolsó előadásaként dr. Orfhutay Gyula rádiólektor „Az új magyar nép-rajzludomány” címen tartott ér-dekes és tartalmas részletekben

bővelkedő előadást, amelynek so-rán rámutatott, hogy a néprajz megismerése mennyire nagy fon-tossággal bír, különösen magyar vonatkozásban hangoztatta szük-ségességét. Az előadást a jelenle-vők élénk érdeklődése kísérte majd pedig hozzászólás követte. A Debreceni Diéta második nap-ján délelőtt 9 órai kezdettel foly-tatódnak az előadások.

A hajdúvármegyei községek tenyészvikáit elismerő oklevéllel tüntették ki a Mezőgazdasági Kiállításon

A budapesti Országos Mező-gazdasági Kiállításon és Tenyész-állat Vásáron Hajdúvármegyéből is bemutatásra kerültek verse-nyen kívül a köztenyésztésben levő legjobb tenyészvikák. — Hajdúnánás, Földes, Hajdúdorog, Tetlén és Egyek közbirtokossá-gainak és legeltetési társulatainak tulajdonát képezi az a nyolc da-rab nagy értékű magyar bika, amely a kiállításon nemcsak méltó feltűnést keltett, de a legkivá-lóbb országos szakértők megállá-pítása szerint, a magyar szarvas-marha kiállítás legjobb példá-nvai közé sorozható. Nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó a kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmával maga is megtekintette a hajdúvármegyei csoportot, — hosszasan időzött a hajdúmegyei gyönyörű tenyészállatok állasai-nál és magas elismerését nyilvá-nította a hajdúvármegyei állatte-nyésztés magas színvonala felett.

Darányi Kálmán földművelés-ügyi miniszter ugyanakkor szem-élyesen is gratulált Sürgeőth Jenő m. kir. gazdasági főfelügye-

lőnek és megelégedéssel konsta-tálta, hogy a Hajdúvármegye és gaz-dasági felügyelőség irányítása mellett a köztenyésztés javítására tényleg a legkiválóbb anyagot használják fel. A hajdúvármegyei közbirtokosságok kiállításá-nak sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy bár verse-nyen kívül szerepeltek a kiállítá-son, mégis minden hajdúközséget elismerő oklevéllel tüntették ki a Vásár rendezősege. Az országos jelentőségű siker elsősorban báró Vay László főispán és Rásó István alispán érdeme, akik a gazdasági felügyelőség ez irányú tevéken-ségét is mindig a legmesszebb-menő támogatással karolják fel és a kiállításra is megfelelő se-gélyt biztosítottak a községnek. Sürgeőth Jenő gazdasági főtaná-csos hivatalvezető irányítása mel-lelt Vecsey Zoltán és Geréby György gazdasági felügyelőket il-letli meg az elismerés, akik mind-nyájan maradandó értékű mun-kásságot fejtenek ki a hajdúme-gyei magyar szarvasmarha te-nyésztés fejlesztése terén.

Debrecen felir a földművelésügyi miniszterhez kedvezményes tengeri és lucerna vetőmag akció megindításáért

A miniszter olajmagvak termesztését ajánlja a gazdáknak

A debreceni m. kir. gazdasági felügyelőség még hetekkel ezelőtt feliratban kérte a földművelésügyi kormányt, hogy a debreceni gaz-datársadalom részére kedvezm-nyes tengeri, misling-tengeri és lucerna vetőmag akciót szervez-

zen meg. A felirat kedvező elin-tézésre érdekében maga báró Vay László főispán, a Tiszántúli Me-zőgazdasági Kamara elnöke is el-járt illetékes helyen, azonban a tavaszi vetőmag-hitel akció meg-valósítása megfelelő fedezet hiá-

nyában eddig nem sikerült. A földművelésügyi miniszter termé-szetesen a legnagyobb jóindulat-tal foglalkozott az eltörejesztett kérelemmel és épen a kedvezm-nyes vetőmag-hitel nehézséke volta miatt azt ajánlotta a gazdasági felügyelőség útján a debreceni gazdáknak, hogy igyekezzenek bevezetni az olajos magvak ter-mesztését. Olajlenmagot például a földművelésügyi minisztérium hitelművelet útján tud biztosítani a gazdáknak, mégpedig olyképen, hogy a vetőmagot majd a termés után természetben kell visszafi-zetni. Az olajlenmagot a belsődi-gyarak korlátlan mennyiségben átvesszik, a külföldi exportban is a legkeresettebb cikk s mindenke-felett az az előnye is van, hogy a lenmag megőrlése után takarmá-nyozási célokra kitűnő olajpo-gácsa marad a gazdák állatálló-mánva részére. Az olajlenmag be-váltási árát 28 pengőben bizto-sítja az akciót lebonyolító szerv.

A földművelésügyi minisztérium javaslatát a gazdasági felügyelő-ség a debreceni gazdatársadalom körében népszerűsíteni óhajlja, de ettől függetlenül a polgárme-ster szükségesnek tartja egy újabb felirat intézését a földművelésügyi miniszterhez s ebben ismét kérni fogják a tengeri, lucerna és egyéb takarmányfélék kedvezm-nyes vetőmag-hitel formájában való megszervezését Debrecen gazdái számára is.

Törökország megszállja a Dardanellákat

London, márc. 26. — Török-ország a Rajnavideken történt események következtében a Dar-danellák megszállására készül. A londoni külügyi hivatalban úgy tudják, hogy rövidesen követelni fogja a Népszövetség elött, hogy helyezze hatályon kívül a ten-gerszorosok demilitarizált jelle-gét. A Dardanellákat ugyanis, mint ismeretes, éppen úgy, mint a Rajnavideket, a hatalmak ka-tonaságmentes zónának nyilvání-tották. Ha a Népszövetség nem teljesíti a török kormány kéré-sét, Németország példájára Tö-rökország önkényesen szállja meg a semlegesített területeket.

ELCSAPTAK EGY NAGY-BANYAI MAGYAR TANITÓNŐT, MERT CSÁRDÁST TÁNCOLT

Nagybánya: Néhány héttel e-zelőtt Szöke Béla prepost nagy-bányai plébános nyugalomba vo-nult és tisztelői ez alkalomból es-télyt rendeztek. Az esélyen fellé-pett Erdélyi Ilonka elemi iskolai tanitónő is, aki különben vizsgá-zott ének- és tánctanárnő. Erdélyi Ilonka az esélyen operá-részleteket énekelt, csárdást és más magyar táncokat táncolt. A csárdás miatt ismeretlen egyé-nek feljelentették Erdélyi Ilonkát a tanfelügyelőségen. A feljelentés alapján a tanfelügyelő azonnali hatállyal elbocsátotta állásából a tanitónőt, akinek munkájával a felsőbb hatóságok mindig teljes mértékben meg voltak elégedve és a nyelvvizsgát is teljes sikerrel tette le. Erdélyi Ilonka ügye olyan általános felháborodást keltett Nagybanán, hogy a vá-ros magyar társadalmán kívül oláh társadalmi körök is bead-ványt intéztek a tanfelügyelőhöz az elbocsátó végzés visszavonása érdekében. De a kérés a tanfel-ügyelő részén elutasította.

Materny Lajos ny. evang. főesperes meghalt

Városszerte mélységes megdöbbenést keltett az a megrendítően szomorú hír, hogy a debreceni evangélikus egyház megszervezője és éveken keresztül volt vezető lelkésze, Materny Lajos nyugalmazott evangélikus főesperes szerdán, március 25-én délután 3 órakor 87 éves korában meghalt.

Materny Lajos általánosan ismert, markáns alakja volt mindenkor a debreceni társadalomnak. Törhetetlen energiájával, páratlan kötelességtudásával és önzetlen áldozatkészségével jóval felülemelkedett az állagon, sőt áldásos alkotásaival, krisztusi, keresztény és nacionalista szelvényben végrehajtott mindennemű tevékenységével aranytollal írta be nevét a debreceni evangélikus egyház történelmébe. Nagy volt, mint egyházközpont, aki hitéhez való megrendíthetetlen ragaszkodással, hallatlan energiával, nagy tudással hajította végre azokat az elgondolásait, amelyek a sok-sok gáncsoskodás és megpróbáltatások után teljes mértékben igazolták Materny Lajos egyházközponti működését. Nagy volt, mint szervező és jóltevő, aki mindenütt ott volt, ahol segíteni kellett. A semmiből is alkotott és amit tett, az jól volt téve. Istápolója és egyik erőssége volt a felekezeti békének. Soha vallási türelmetlenséggel nem illethette senki s ugyanakkor szívós energiával kitartott minden igaz kérdésben, amikor egyháza jogos érdekeiről volt szó. S végül nagy volt, mint ember és családfő, aki mindig az igazságért küzdött s ami ideje maradt, az egyházközpont, a segítőnek és szervezőnek, azt a családjának szentelte, amelyet boldoggá és megelégedetté tudott tenni jóságával, áldozatkészségével és szeretetével.

Lelkipásztor volt a legigazabb, legnemesebb értelemben!

Most, amikor sorscsapásoktól, betegségektől sújtva, — mint sok vihart átélő hatalmas tölgy, — kidőlt az élők sorából, nemcsak a debreceni s vele együtt az egész egyetemes evangélikus egyház gyászolja, hanem mélyen érzi a nagy veszteséget Debrecen egész társadalma, amelynek halála napjait, még súlyos betegségében is vezető és irányító tagja volt, mindig keresztény és számszázalékos nacionalista szelvényben!

Materny Lajos 37 évig volt aktív lelképásztor Debrecenben, de közel négy évtizedes, áldásos működésével örök időkre bevészte nevét egyháza és a város történetébe...

Életrajza

Materny Lajos született 1849 március 12-én Gölnichányán. Szolgált mint egyetemes önkéntes; a tiszti vizsga után tartalékos hadnagy, a papi vizsga után 1874 okt. 1-től Czékus István superintendens oldala mellett Rozsnyón egyházközponti káplán, 1875 szept. 1-től a rozsnyói evangélikus főgimnázium tanára. 1876-ban a tanári vizsga után a nyíregyházi gimnáziumhoz hívták meg tanárnak. Mindkét helyen a mennyiség-teremtési tanácsokat töltötte be. A debreceni evangélikus egyház 1883 dec. 16-i választóközgyűlése közfelkiáltással választotta őt meg egyhangúlag lelkésznek, dacára annak, hogy erre az állásra nem is pályázott. Egy háromtagú küldöttség kérésére bajtandóknak nyilatkozott a lelkészi állás

elfogadására. Hivatalát 1884 február 8-án foglalta el. Az eredményes munkával, melyet a debreceni egyház szolgálatában végzett, magára vonta a magasabb testületek figyelmét. Így a tiszai egyházközpont 1892-ben kerületi számvevőnek, a tiszavidéki új egyházmegye 1897-ben főesperesnek, az egyházközponti gyámintézet 1904-ben elnökévé választotta s végül az e. e. e. számvevőszék elnöke lett. A túlfeszített munka s a proletárdiktatúra és oláh megszállás alatti izgalmak következtében 1919 dec. 30-án agyhüvelyes lett. Ugyanis a proletárdiktatúra alatt a felekezeti listára került, de tévedésből helyette Szele György ref. lelkészt vitték el s az oláh megszállás alatt egy öt tagból álló örfurat akkor, amikor az árvák hozzátartozóinak élelmiszereket osztott ki, elfogta, de hosszas kihallgatás után, mivel az elfogatásra okot nem talált, szabadon eresztette. Az agyhüvelyes betegségében beállott betegségében Budapesten keresett gyógyulást. Mivel a kezelés nem hozta meg a kívánt javulást, 1921-ben lemondott úgy a lelkészi állásról, mint a többi tisztségekről. Lemondásakor az illetékes egyházi testületek bensőséges érzéssel és megatartással vettek tőle búcsút. Azonban visszavonultságában is a Schiffer-Legányi árvatartó alapítvány ügyében fáradozott mint intézőségi tag haláláig.

Működése

Mint egyházközponti káplán Rozsnyón egy évig, mint tanár Rozsnyón és Nyíregyházán 9 évig, mint lelkész Debrecenben 37 évig, összesen 47 évig szolgált. Debrecenbe történt átköltözése után első dolga volt a tárgysorsjáték lebonyolítása, aminek már az előző év karácsonyán kellett volna megtörténnie. 1885-ben megszervezi az Evang. Fülléregyletet s aztán Németországba indul, hogy a Gusztáv Adolf egyület és a Lutherische Gotteskastenelek megnyerje a debreceni egyház pénzügyi támogatására. Ez az út sikerrel is járt. 1886-ban elemi iskolát nyit két tanórával Gál Ferenc Piac-u. 79. sz. házában, ahová az imateremmel is költözni kellett. 1889 május havában az egyház ellenzése dacára az időközben megvált Miklós-u. 3. sz. alatti házastelen a templom építéséhez fog és a keresztelvényeket átalakítja iskolává. Az építkezési költségek egy részét a lelkész felesége és néhány Fülléregyleti tag házközponti gyűléssel szereztek meg, azonkívül a Gusztáv Adolf egyület és a Gotteskastenelek szettek az egyház segítségére. Ugyanakkor az Osztrák-Magyar Banktól 10.000 frt-os törlesztési kölcsönt eszközölt ki a miklóstei házvétel után fennmaradt tartozás kiegyenlítésére. A háború alatt a kórházakat látogatta és a beteg katonákat lelki gondozásban részesítette.

Már 1901-ben foglalkozott egy énekeskönyv szerkesztésével s azt az év végén ki is adta.

Visszavonulásakor az egyházat adósságmentesen hagyta el. Ingatlanán kívül volt ingó vagyona részvényekben, kölcsönkötvényekben és készpénzben.

Geduly Henrik püspök a tiszavidéki egyházmegyének 1921 július 14-én tartott közgyűlésén következőképpen méltatta munkásságát: „Egy bomlófélben levő kisdud, vagyontalan egyházat vett át és abból fáradszón munkásságával az egyházmegyének egyik legkiválóbb egyházát szervezt. A legnemesebb ambícióval a tiszavidéki egyházmegye szervezéséhez látott s ez rövid idő alatt nemcsak a kerületnek első egyházmegyéje lett, hanem az evang. egyetemes egyházban is előkelő helyet foglalt el.”

Diszshelyen temetik el az evangélikus egyház halottját

A debreceni evangélikus egyház az elhunyt ösz lelképásztor saját halottjának tekinti. A holttestet már esütörtökön délben felravalozták a Miklós-utcai templomban s ma, pénteken délután 2 órakor fogják kiszállítani a Köztemető diszravalozójába, ahonnan a temetés fog történni. A temetési szertartást Duszik Lajos miskolci evang. főesperes

és Pass László debreceni alesperes fogják végezni. A Debrecen városa által adományozott diszshelyen az elhunytat az egyházközpont és alakulatai, a Schiffer-alapítvány, a Fülléregylet és a Szepesi Szövetség nevében fog-

ják búcsúztatni. A temetés délután 4 órakor lesz. Az elhunytban Diószeghi Dezső alesperes, a 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság számvevőségének vezetője és Benyovszky László lapszerkesztő apósukat gyászolják.

A falu és város közötti szakadékot a közművelődés eszközeivel kell áthidalni

Dr. Varga Lajos és dr. Matolcsy Mátyás előadásai a tanítók szabadegyetemén

A tanítói szabadegyetem március 25-i, órarendjén a gyakorlati életbe mélyen beletartozó két szakelőadás hangzott el a pénz és falu ügyköréből.

Dr. Varga Lajos ügyvéd, a hitelszervezési reformot érintőleg történelmi becses adatokkal világított rá a pénzügyi rendszer megszületésére. Már Mózesnek volt „sével” nevű pénze. A letűnt évezredek alatt a pénz eszköze lett a gazdálkodásnak, az önzésnek, gonoszságnak, nyomornak. — A XVII. század végéig (1694.) fémből készítették a pénzt. Az angol bank volt az első, mely papírpénzt adott ki, háborús szükséglet fedezésére és abszolút önkormányzatot vívott ki magának. Nálunk Mária Terézia idejében kezdtek papírpénzt kiadni. Fedezetül szolgált az arany, ezüst pénz készlet. Beváltó intézet csak négy városban: Pozsony, Buda, Kassa, Szeged székhelyeken volt. Óriási nehézségekbe került a beváltás foganatosítása. — Hazánkban, az 1818 évi április 11-én született új alkotmány pénzügyével kezdődött. 506.015 forintot tett ki az osztrák kézről neki jutott rész. Kossuth Lajos, a vér nélkül kivívott nemzeti szabadság, kereskedelem és állami háztartás szükségleteinek pénzalap megteremtését vett célba. Arany, ezüst és értéktárgyak kerültek a hazalátárra. Gróf Széchenyi István egy mázsa értéket adományozott. A kereskedelmi bank nyomtatott papírpénzt, mely zavartalan forgalmi eszköz lett a nemzet életében. Trianon szánandó gazdasági nyomorba taszította nemzetünket. Arany, ezüst bányáink idegen megszállók kezén pusztultak. Az arany fedezeti rendszer helyett jobbik a nemzet egyéb értékeiben: kultúrájában, művé-

zetében, kiváló nemes tulajdonságaiban, szépsége, jósága, igazságában rejlő valuta értékei. — Egészséges gazdasági rendszernek ezek adhatják az igazi alapját.

Dr. Matolcsy Mátyás, országgyűlési képviselő, a magyar falu gazdasági problémáiról szökött. Magyarország egy milliós lakosu Budapestje után nem sorakoznak öt, négy, kétszáz ezer lakosu városok. Szeged a maga száznegyven s Debrecen százharmincezer lakosságával is messze elmarad az egyellen székesfőváros mögött. A tanva, a falu népe magárahagyatottságával szinte nélkülözi az egészséges erőpróbát. Gvarmati jellegű bír. Háromszáz ezer lakosu centrumokká kellene fejlődni a Tiszántúl Debrecenjenk, a Dunántúl Pécs városának, a Tisza—Duna közti Szegednek, a nemzeti élet hasznára lenne ez a népi fejlődés. Rendkívül értékes összehasonlításokat tett külföldi és magyar munkavitelekben. Látott angol farmot, hol az egyszerű munkás asztalon ott látta a gazdasági szakkönyvet. Vajjon a magyar iskolán kívüli népművelés gondozója talá-e tanván, falu szakkönyvet az asztalon? A tanva, a falu nincs egységbe szervezve. Gazdasági szervezetség nélkül a tanva, a falu nem is élhet kultúréletet. Tud egy bérlőszövetkezetről, mely kilencezer hold földet tart művelés alatt. Igazi eszménykép a falu számára ez a bérlőszövetkezet, mely egymaga termel, értékesít, boldogít. Ismer egy kis községet (Tápiógyörgy), hol a főjegyző, pap, gyógyszerész, tanító harmónikus együttműködése a község gazdasági, közművelődési jólétét eredményezte. A falu értelmi előjáróságának összefogó együttes működése, — javaknak a termelője. A termelő falunak

Tanítók szabadegyeteme

(Burg fotó)

gazdasági szövetkezetekben kel-
lene élni.

Mindkét előadónak a közműve-
lődést közlő érdeklő témának
volt magyarzója. Hálás tapsban
részesültek. Mocsáry László elnök
meleg szavakban mondott köszö-
netet az előadóknek szíves fára-
dózáikért.

Elfogta a rendőrség a tejeskannatolvajokat

Megírtuk, hogy ismeretlen tet-
tesek az Árpád-téren Nagy János
kocsis szekereiről leloptak egy
OMTK jelzésű tizliteres tejeskan-
nát. A rendőrség hosszas nyom-
ozás után elfogta a tetteseket
Kungla István Homok-utca 34.
szám alatti lakos és Kovács Ist-
ván személyében, akik már őri-
zetben vannak. A tejeskannát a
Péterfia-utcai temető egyik árka-
ban rejtették el, amelyet az org-
gazda vitt magával. A rendőrség
figyelmezteti az orgazdát, hogy
nyolc napon belül szolgáltatassa
be a tejeskannát, hogy a törvé-
nyes eszközöket ne kelljen elő-
venni az orgazdával szemben.

BONYODALMAS BÜNPER EGY DERECSKEI CIGÁNY ELADOTT LOVA MIATT

Csillag Kálmán derecskei föld-
műves 41 pengőt adott kölcsön
Varga Ferenc cigánynak, de fe-
dezetképpen elkérte a cigány lo-
vának járátlevélét. Amikor a
cigány nem akarta megfizetni a
pénzt, Csillag a zsebében lévő
járátlevéllel eladta a lovat 41
pengőért Kovács Lajos földmű-
vesnek.

Az ügyvészség Csillag Kálmán
ellen csalás és zsarolás, Kovács
Lajos ellen pedig zsarolás vét-
sége miatt emelt vádat. Ebben a
bonyolult ügyben csütörtökön
tartott főtárgyalást a törvényszé-
ken Fülöp Károly egyesbíró. —
Csillag a tárgyaláson azzal véde-
kezett, hogy Kovács Lajostól a
lovat visszavette és a pénzt visz-
szafizette neki, de a ló nála meg-
dőglött és így ő károsodott a leg-
jobbban. A törvényszék tanu-
kihallgatások céljából elnapolta
a főtárgyalást.

Sylvia Coldcrém

Szappan érzékeny archörre a leg-
jobb. Minőségét utólag is garan-
táljuk. Kizárólagos állandó fő-
lerakat, máshol nem kapható.
Közép 40 fillér, óriási 80 fillér.

CORYDSOR KÖLNIVIZ

legújabb divatos extra minőségű
tartós illat. Minőségét garantál-
juk! Védjegyezve! Máshol nem
kapható! Állandó kizárólagos
főlerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
Cimet kérem megjegyezni!

Vakmerő besurranó tolvajt fogott el a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrkapitány-
sághoz naponta tettek felejelentést
károsultak ismeretlen tettesek
ellen, akik több helyre besurran-
tak és minden elvinni valót el-
vittek magukkal. Így a többek
között Szeiwerth Imre joghall-
gató Péterfia utca 27. szám alatti
lakos is jelentette a rendőrségen,
hogy ismeretlen tettes ellopta az
előszobából fekete téli kabátját,
amelyben egy szemüveg volt. A
tettesek ezt a szemüveget értéke-
síteni akarták, de rajtavesztettek
és a rendőrség elfogta a tolvaj-
okat Kunkli István és Fehér Mi-
hály munkanélküliek személvé-
ben, akik nem debreceni illető-
ségűek.

A kihallgatás során elmondot-
ták, hogy nem volt munkájuk és
kéregettek. Beismerték, hogy a
kéregetés során több lopást kö-
vettek el. Így megkárosították
Szeiwerth Imrét, akinek azon-
ban nem tudták értékesíteni ka-
bátját és azt meg is találta a
rendőrség. Felkeresték Szikszai

István ny. huszárőrnagvot, ahol
ennivalót kaptak. — Közben egy
óvatlan pillanatban elloptak egy
sonkát. Szarvas János Teleki
utca 88. szám alatti lakostól egy
kabátot és egy órát, Márkus Béla
Arany János utca 11. alatti la-
kostól egy ébresztőórát, Veress
József Teleki utca 32. szám alatti
lakostól egy ezüst zseborát, az
egyik Rothermere utcai lakostól
egy pár barna cipőt vittek el kor-
csolyával együtt. A korcsolyát le-
szerelték és értékesítették. A cipő
meg van. Az elloptott holmik
nagy részét a rendőrség megta-
lálta.

Érdekesnek tartjuk megemlí-
teni, hogy Szikszai Istvánról el-
loptott sonkára vonatkozólag a
tolvajok úgy egyeztek meg, hogy
bizonyítványt állítottak ki egy-
másnak, amelyben igazolják,
hogy a sonkát munkabér fejé-
ben kapták. A rendőrség a ki-
hallgatások után átadja a vesze-
delmes tolvajokat az ügyvészség-
nek.

Csütörtökön a debreceni rendőrségen is bemutatkoztak az olasz csodafoghúzó

Érdekes vendégei voltak csü-
törtökön délelőtt Debrecennek. A
fővárosi lapok hasábjait közöl-
tek arról a két olasz csodafoghu-
zóról, akik fájdalommentesen,
vérzés nélkül és pusztán kézzel
húzták a fogakat. A két fiatal fo-
gász névszerint Tantu Konstan-
tino és Ottilio Cascibette csü-
törtökön minden feltűnés nélkül
Debrecenbe érkezett és meg-
kezdte működését a rendőrségen,
ahol épen akkor ott tartózkodott
a „Debreceni Ujság—Hajdúföld”
munkatársa és alkalma volt látni,
hogyan dolgoztak az olasz csoda-
foghúzó.

A rendőrség II. emelet 71. sz.
szobájában kezdtek munkájukat a
világhírű fogászok és Debreceni
Ferenc rendőrtörzsörmesternek
egy perc alatt négy rossz fogát
húzták ki, anélkül, hogy a leg-
kisebb fájdalmat érezte volna.
Csapó István rendőrnek is pillan-
atok alatt három beteg fogát
húzták ki. Ebből látszik, hogy a
két csodafoghúzó valósággal bo-

szorkány ügyességgel dolgozik.

Arra a hírre, hogy a két olasz
csodafoghúzó Debrecenbe érke-
zett értesítették dr. Láng Sándor
tisztifőorvost, aki két tisztiorvos-
sal megjelent a foghúzásnál és
ők is megállapították, hogy csak-
ugyan fájdalommentesen dolgoz-
nak a foghúzó. Kérdésünkre el-
mondották a fogászok, hogy el-
járásuk nem az erőben, hanem
az ügyességben rejlik. A foghu-
zás előtt egy sárga folyadékba
mártják meg kezüket, amely a
vérzést teljesen megszünteti és
így vérzés nélkül dolgoznak. —
Ezenkívül van még egy igen
nagyszerű találmányuk, egy zöld
folyadék, amelynek bekenése
után a tyúkszem három nap
mulva tövestől kiesik. A két olasz
csodafoghúzó csütörtökön dél-
után a belügyminiszter hívására
visszatért Budapestre. Értesü-
lésünk szerint azonban hétfőn
újra visszajönnek és az Arany
Bika szállóban mutatják be majd
tudományukat a közönségnek.

Egy nemzetet nem ágyukkal, hanem csak társadalmilag aláaknázva ölhetik meg

Dr. Soós Béla és dr. Karl János mondott beszédet a gyermek-
védelmi osztály gyűlésein

Csütörtökön délután fél 5 órai
kezdettel a városháza dísztermé-
ben az árvaszék gyermekvédelmi
osztálya mellett működő párt-
fogók gyűlést tartottak. A népsé-
gyűlésen báró Vay Lászlóné Bis-
singen Margit grófnő és dr. Köl-
csey Sándorné is jelen voltak.

A gyűlést dr. Tatay Zoltán ár-
vaszéki elnök nyitotta meg, aki
rámutatott arra a tényre, hogy
a gyermekvédelem elsősorban
nemzeti kérdés.

Dr. Cs. Nagy Béla tb. árvaszéki
elnök jelentésében nyilvános-
ságra hozta, hogy az 1935 április

elsején megalakult pártfogói in-
tézmény 905 kiskorút tart nyil-
ván, akik közül 402 a menhely
kötelékében van. A pártfogói lé-
szám jelenleg 285.

A jelentés után dr. Soós Béla
református lelkész hangsúlyozta,
hogy a pártfogók munkájának
értéke nem látható eredmény.
Célkitűzéseinknél ne magunkat,
hanem a munkát állítsuk elő-
térbe — mondta Soós Béla. Eb-
ben a gyermeknevelő munkában
várni kell a gyermek lelkére, míg
magától nyilatkozik meg. Szüksé-
ges, hogy a pártfogók önmaguk-
at neveljék. Ez örökkévaló
munka, amelynek értéke, dicső-
sége nem az emberek előtt van.

A nagyszerű beszéd után dr.
Karl János piarista igazgató
emelkedett szólásra.

— Új kor küszöbén állunk —
mondotta Karl — s a most le-
lűnő kor, a liberalista és kapita-
lista kor az individualizmus kora
volt, ahol az apró nuanszok kö-
tötték le az emberek figyelmét.
Az új kor küszöbén új cél felé,
a nagy közösség felé fordulunk. Ez
s az evangéliumi eszmék hajlák,
üzik a pártfogókat s a magyar
nemzet iránti szeretet, hogy az
ideális környezetet alacsonyab-
bal cseréljük fel.

— Ebben a munkában be kell
látnunk, hogy a mi figyelmünk-
nek is az alsóbb néprétegek felé
kell fordulnunk, emelni kell ezek
szellemi színvonalát, mert egy
népet nem ágyukkal, hanem
csak társadalmilag aláaknázva
ölhetik meg. Ha nem lesz kitzaszi-
tott, mostoha fia ennek a város-
nak, akkor áldás és békesség
honol majd Debrecenben.

Dr. Schlammadinger Józsefné
Mécs: Vád és védbeszédét sza-
valla nagy sikerrel, majd az új
pártfogók felesketése után dr.
Tatay Zoltán zárta be az emel-
kedéshangú, szeretet jegyében
lezajló gyűlést.

GYANUS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT MEGFÜLT EGY CIGÁNYGYEREK

Szakadati Virág körösszegapáti
cigányleány a napokban egy
egészséges fiúgyermeknek adott
életet. A gyermek azonban gya-
nus körülmények között meg-
fűladt.

A körösszegapáti csendőrs a
gyanus haláleséről jelentést tett
a debreceni királyi ügyvészségen.
Az ügyvészség indítványára Zsögöd
Jenő központi vizsgálóbíró
elrendelte a holttest felboncolá-
sát. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró dr.
Horváth Artúr törvényszéki or-
vos és dr. Ökrös Sándor egye-
temi tanársegéd kíséretében meg-
tegnap kiutazott Körösszegapáti-
ba, hogy a holttestet felboncolják
és helyszíni kihallgatásokat esz-
közöljenek.

FIZESSEN ELŐ

A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

Erzsébet Királyné Szálló

BUDAPEST, VI. EGYETEM-UTCA 5. SZÁM (a Belváros központjában)

MENÜ 1.60 és 2.— pengő
Olcsó pensiórendszer.

Szoba-fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel

7.— P

Nagy részvét mellett temették el dr. Ertsey Pétert

A ker. nemzeti eszme táborának nagy halottja van. Dr. Ertsey Péter királyi közjegyző, a nacionalista törekvések izzó lelkiütemű, tántoríthatatlan jellemű vezérharcosa meghalt. Az egész magyar társadalmat megrendítette ez a hír, mert Ertsey működésének hatása országos viszonylatban is rendkívül jelentős volt. Ertsey Péter halálával a ker. nemzeti gondolat egyik világitó fénye aludt ki. Magvető munkássága véget ért, de munkája nyomán ezrek lelkében fog élni emléke. Az előkelő, ősnemesi családból származó igazi, nagy magyar úr a közgazdasági élet terén fejtett ki nagyjelentőségű munkásságot az ingallan valúla eszméjének propagálásával. Ertsey Péter minden munkásságát egy nagy cél, a hazájáért való szent küzdelem jellemezte. Életének és munkásságának lényegét mindenkor a háltalan buzgó hazaszeretet volt, amelynek tüze még a megpróbáltatások idején sem lankadt el egyetlen pillanatra sem.

Téglási és nagyvertsei dr. Ertsey Péter Biharvármegye egyik ősnemesi családjának tagja Nagykerék községben 1876-ban született. Középiskoláit a nagyváradi premontrai főgimnáziumban és a debreceni ref. kollégiumban végezte, majd a nagyváradi jogakadémián jog- és államtudományi vizsgát tett. A jogtudományi doktorátust a kolozsvári egyetemen, az ügyvédi vizsgát pedig Budapesten tette le.

1901 évben Nagyváradon ügyvédi irodát nyitott s még ugyanaz évben Biharvármegye törvényhatósági bizottsági tagjává választották. 1904 évben a vármegyei politikai vezetését irányító 5-ös bizottságban gróf Tisza István vezetése mellett együttműködött a vármegye közéletének vezetésében. 1910-ben a heretivóújfalui választókerület országgyűlési képviselővé választotta. A parlamentben a harcos képviselők sorában láttuk, aki az obstrukció ellen a legerélyesebb harcot vívta. 1915-ben a m. kir. igazságügyi miniszter derecskei kir. közjegyzővé nevezte ki. Alig töltött ott pár hetet a közjegyzői irodában, katonai szolgálatra önként jelentkezett és a tiszti iskola elvégzése után önként a frontra ment, ahol soronkívül zászlóssá, majd hadnaggyá léptették elő. Harctéri vitézségével elnyerte a signum laudis. 1916-ban mint rokkant jött haza.

1919-ben a kommunisták üldözték, 1920-ban az oláhok elfogták és a nagyváradi összeskűvészi perből kifolyóan három és fél hónapi fogságra ítélték, ahonnan viszontagságos körülmények között sikerült megszöknie. Hazajövetele után tevékeny részt vett az újjáépítésben, a vármegyei közéletben és különösen a levéntelevételek felállításában.

Ez utóbbi működéséért 1924-ben vármegyeje testnevelési bizottsága elismerő okirattal tüntette ki. 1925-ben Horthy Miklós Kormányzó gróf Bethlen István akkori miniszterelnök előterjesztésére a közélet terén kifejtett tevékenységének elismeréséül m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. Gömbös Gyula 1933-ban a derecskei választókerület elnöki tisztségével bízta meg.

1934 szeptember 19-én Biharvármegye közgyűlése egyhangúlag örökös tagjává választotta.

Dr. Ertsey Péter temetése csü-

törtökön délután zajlott le három órakor Derecskén. A temetésen megjelentek az egész vármegye közéleti előkelőségei és a derecskei lakosság, akiknek nagy részvéte mellett kísérték utolsó útjára. Ott voltak a temetésen Szilágyi Lajos Biharvármegye főispánja, Báthory Szűcs Sándor tábornok, Nadányi János alispán,

dr. Némethy Ferenc vármegyei főjegyző, Bölönyi István központi főszolgabíró, Nagy Péter főszolgabíró, Nadányi Pál kormányfőtanácsos, Miskolczy István és Miskolczy Hugó országgyűlési képviselők.

A temetési szertartást a Derecskei Polgári Dalkör gyászzeneké vezetője, majd Vadon Béla református lelkész mondott lélekbe-markoló gyászbeszédet. A sírnál Miskolczy István országgyűlési képviselő búcsúztatta el a halottat.

Bensőséges ünnepség keretében köszöntötték a bibliakörök Uray Sándort kormányfőtanácsi kitüntetésé alkalmából

Megható szép ünnepség zajlott le szerdán délután a Kálvin-téri gyülekezeti teremben. A Piac utcai egyházzsoltár három bibliakörre szeretett lelkészüknek tudta nélkül szeretetvendégséget rendezett. Az adott erre okot, hogy hálájukról és ragaszkodásukról biztosítsák őt, aki Debrecennek jelenleg legrégebb lelképásztora, abból az alkalomból, hogy a legmagasabb helyről kormányfőtanácsosi kitüntetésben részesült. Az volt az igazán szép ebben az ünnepélyben, hogy minden szokványos, külsőséges dícséretés elmaradt, a jelenlevőknek a lelkében akaratlanul is az az érzés támadt, hogy „lelkészit igazán csak így lehet ünnepelni”.

A zsúfolásig megtelt teremben először a „pásztor-zsoltár”, a huszonharmadik hangzott el. Azután Szenes László és az egyházzsoltár segédlelkésze imádkozott, majd Nagy István, a diakonissza intézet

lelkészének méltóvendő biblia-magyarazata következett.

A tea elfogyasztása után a három bibliakör képviselőitében beszéltek. Kedves modorban szólalt fel a 20 esztendeje óta fennálló ú. n. központi bibliakör képviselőitében Földesné, Hajdú Boriska, a bibliakör tagja és Istennek áldását kérte arra az életre, amelyet nem csak Isten vesz észre, aki mindent lát, de észrevesznek és szeretettel vesznek körül azok is, akik nézik munkáját és hallgatják, amint prédikálja a „boldogság evangéliumát”. Megható volt hallani ezután a József kir. herceg utcai bibliakör tagjának, a több, mint 80 esztendő özv. Bánvai Lajosnének szívből jövő köszöntő szavait, aki nemcsak a legidősebb, de egyúttal legbuzgóbb tagja is ennek a bibliakörnek. Utána özv. Balogh Lajosné, legfiatalabb ú. n. Miklós utcai bibliakör nevében üdvözölte az

egyházrész szeretett lelképásztorát, a leánykör pedig szép esokrot nyújtott át lelkésznek.

Néhány kedves műsorszám következett ezután. Czinege Johanna, Karay Ica, Székely Irén leánykört tagok szavaltak; Kecskés Mária és Seres Emil pedig énekszámot adtak elő. Vad Ferenc harmóniumkísérete mellett.

Végül Uray Sándor lelkész köszöntö meg a szeretetnek az ilyen módon való megnyilvánulását, a bibliával kezében. Beszélt a „pásztor” feladatáról, a pálya nehezégéről és örömeiről. Arra kérte híveit, hogy a „boldogság evangéliumának” megtartói legyenek.

Kovács József lelkész imája zárta be a jólsikerült ünnepélyt, amelyen közel kétszáz bibliakörti tag jelent meg.

A Madárvédelmi Egyesület népszerű madárestje

Április 4-én tartja a Madárvédelmi Egyesület az idei népszerű, tudományos, de azért szórakoztató madárestjét az Angol Királynőben. Ez alkalommal a nagyon kevésbé ismert és már pusztuláshoz közelálló sasok és sólymok az estnek a tárgyai. Rájuk vonatkoznak a tudományos népszerű előadások és az erre az alkalomra írt költemények és dalok. Az előadásokat vetítettképek fogják elénkíteni. Előadók lesznek Csobán Endre főlevéltáros, Tuster Jolánka, dr. Nagy Jenő, dr. Rentz Antalné, Seszták Sándor. A kíséretet Rácz János zenekara és Szűcs Gergely zenetanár és dr. Nagy Sándor látják el. Az est fél 9 órakor kezdődik. Beléptidj ninesen.

Debrecen szíve!
Debrecen lelke!
Debrecen büszkesége!

A legújabb magyar
filmremek!

Móricz Zsigmond

szívet, lelket gyönyörködtető legszebb regénye

LÉGY JÓ MINDHALÁLGIG

Nyilas Misi

a debreceni ősi kollégium kisdíákjának megható története

Nyilas Misi

DÉVÉNYI LACI

„AZ UR KATONA” gyermek főszereplője

Rózsahegy Kálmán, Csontos Gyula, Kiss Ferenc,
Ráday Imre, Gombaszögi Ella, Tolnay Klári,
Vizváry Mariska mind a legnagyobb magyar filmszínészek

Ma először! • Vigszinház!

Feltörték és kirabolják a legeltetési társulat pénztárát Hajdúnánáson

Hétfőn reggel nagy megrökönyvéssel vették észre a Legeltetési Társulat alkalmazottai, hogy hivatalos helyiségük nyitva van, az egyik Wertheim-szekrény ajtaja feltörve, a tartalmát pedig, közel 4000 pengőt ismeretlen tettesek elvitték. A rendőrség erélyes nyomozást kezdett. A helyszínen megállapította, hogy a betörők kezdetleges eszközökkel dolgoztak ugyan, de gyakorlatuk volt az ilyen munkában, ujjlenyomatot alig hagytak, felesleges munkát nem végeztek. Mivel a multheti országos vásár alkalmával és azóta is a gyanús idegeneket szemmel tartotta a rendőrség és a közönség is megértően segítségére sietett, alig három órai munka után a vélt tettesek személyleírása megállapítható volt, ezt rádió útján körözték, este már a büdöskert melletti csendőrcsúszkán letartóztatták. Az egyik Szentmiklósi Sándor szabósegéd, a másik Mezei András gépész, mindkettő idegen. Egy harmadik embert is keres még a rendőrség és egyes dolgok még tisztázásra várnak, de annyi bizonyos, hogy a tettesek megvannak és ami még fontosabb, a pénz is megvan 50 pengő hiján. A további nyomozás fogja megállapítani, hogy a miskolci és szentmiklósi hasonló kasszafurások nem az ő lelkeket terhelik-e?

SZULLÓ GÉZA ÉLES BESZÉDE A CSEH PARLAMENTBEN

Prága, márc. 26. A külügyi bizottság a napokban kezdte meg a vitát Krofta külügyminiszter expozéja felett. Szulló Géza a magyarpárt nevében mondott beszédet. Mindig azt az álláspontot képviseltem, — mondotta — hogy Magyarország a Csehszlovákiának gazdasági és politikai téren meg kell értenie egymást, de nem úgy, hogy ebből kizárják az egyenlőséget s az egyenjogúságot. A jövő viszony helyreállításához elsősorban az is szükséges, hogy a cseh külügyminiszter ne csak hirdesse az aláírt szerződés kötelező szentségét, de gyakorlatban is kövesse azt. Újból ki akarom jelenteni, hogy a St. Germainben kötött kisebbségvédelmi szerződést velünk szemben nem tartották be sem kulturális, sem politikai, sem gazdasági tekintetben.

Veszedelemesen elszaporodott Debrecenben a hamispénz

Szinte naponként jelentették, hogy a debreceni rendőrségre hamis pénzeket szolgáltatnak be. Eleinte csak ötpengősöket, majd kétpengősöket vittek be a rendőrségre. A hamisítványok igen jól sikerült példányok voltak és csak nehezen lehet megkülönböztetni a jó pénzeketől. Csütörtökön újabb hamisítvánnyal szaporodott a készlet. Ez alkalommal az adóhivatal pénztára szol-

gálatott be egy színtén igen jól sikerült ötvenfillérest, amelynek hamis voltát csak színtelen cselegése árulja el. A rendőrség a hamis pénzek forgalombahozója ellen erélyes nyomozást indított meg. Egyes feltevések szerint Debrecen környékén készítik a hamis pénzeket, míg mások azt mondják, hogy más vidékről kerültek Debrecenbe a hamisítványok.

Néhány hét múlva befejezik a tiszapolgári Tiszahid építését

Száz kilométerrel rövidül meg a Debrecen—miskolci út

Miskolc, március 26. A kereskedelmi minisztérium leiratot intézett Miskolc város polgármesteréhez s közölte, hogy a Miskolc—Debrecen közötti forgalom lebonyolítására a MÁV közúti autóbussz-vállalat engedélyt kér.

A MÁV azt kéri, hogy napi egy járat induljon Zsolcán, Ónodon, Sajóladán, Muhia, Hajdúszörményen keresztül Debrecenbe és vissza. A hétfévi napokra két forduló kér a MÁV. Ugyanekkor beadta kérvényét a Debreceni

A tégláskerti állami elemi iskola hazafias ünnepélyének szereplői (Burg foto)

Helyi Vasút is, amely napi két járatot akar indítani ezen a vonalon. A kereskedelmi miniszter közli, hogy a tiszapolgári ideiglenes hid építése a legközelebbi időben befejeződik és így dönteni kell a kérdésről. Egyúttal szakvéleményt kér.

Miskolc város vezetősége még nem fontolhatta meg a kérdést, de már most bizonyos, hogy a döntést a MÁV javára hozzák meg. A MÁV ajánlata ugyanis mindenképpen reális, közel másfél órával rövidítene meg a Miskolc—Debrecen közötti útszakaszt és elérhető volna, hogy Debrecen és Miskolc távolsága közel 100 kilométerrel rövidülne meg az új útszakasz révén. A kérdés különben a legközelebbi városi közgyűlés elé kerül.

Harmincezer felé közeledik Hajdúszörmény lakosainak száma

A decemberi összeírás eredményeképpen most kerültek nyilvánosságra Hajdúszörmény megyeváros statisztikai adatai. Az összeírás szerint a város lakosságának száma a következő: 18 éven aluli férfi van 5687, 18 éven felüli pedig 9140 s így az összes férfiak száma 14.827. A 18 éven aluli nők száma 5367, a 18 éven felülieké pedig 9442, az összes nők száma tehát 14.809. A város összlakosságának száma tehát: 29.636. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint 1931 január elsején a lakosok száma 28.914 volt.

Mint érdekes jelenség tűnik fel, hogy a férfiak száma csak 18-cal több, mint a nőké. Ezt az eredményt azonban csak a 18 éven aluli nagyobb férfiszám hozza ki, mert míg 18 éven alul a férfiak száma 320-szal több a nőknél, addig 18 éven felül már a nők vezetnek a számban, mert itt viszont 302-vel a nők vannak többségben a férfiak felett. A férfi lakosság számának a magasabb életkorban való csökkenése egyébként a világháborúban is lett magyarázatát, mert lenyegesen hozzájárult a férfi lakosság számának apadásához.

Összeírtattak a lakóházak is. E szerint a lakóházak száma 6475-t tesz ki. E számot összehasonlítva a népszámlálási adatokkal, azonnal láthatjuk, a házbányaművelés dacára sem növekedett a város lakóházainak száma olyan mértékben, mert azt egy ilyen nagy városban remélni lehetne.

GYILKOS

A NYAKTILO ALATT

MONTÉPIN XAVÉR
NAGY BÜNÜGYI REGÉNYE

(22)

Az auteli gyógyintézetben nagy zavar volt. Amikor György Schultz orvos kíséretében belépett reggel Jeanne szobájába, a szegény örültel nagyon beteg találta. Az előző napi jelenség most sokkal nagyobb erővel mutatkozott és az orvosok nem tudták megmagyarázni az okát. Nem ismerték ellenszerét, amellyel leküzdhetők volna. — Delariviérené iszonyú fájdalmak közben fetrengt az ágyban. Homlokán hideg verejték gyöngyözött. Tagjai folyvást reszkettek. György és Schultz semmit sem értek az egészről, hiába tanakodtak. Edmae is berohant a szobába és könyörgött az orvosoknak, hogy a lehetlent is tegyék meg megmentésére.

— Hatalmas Isten, — zokogott a szerencsétlen leány. Mennyit imádkoztam érte az éjjel. Most is esedezem, ne vedd el tőlem édesanyámat.

Jeanne a hallással tusakodott. Melle hörgött, kezével görcsösen tépte keblét, — mintha ott érezné a legnagyobb fájdalmat. Fel akart emelkedni az ágyban, de nem tu-

dott. Edmae kétségbeesett kiáltással bukott rá édesanyjára, azt hitte, hogy már halott.

— Nem halt meg, — vigasztalta György Schultz úr adjon csilapítót, én megyek.

György kirobogott az utcára, ahol éppen akkor állott egy kocsi. Nagyobb összeget adott a kocsinak és a legkitünőbb tanárért hajtatott.

— V. orvos kezét nyújtotta a belépő tanítványának.

— Nemde, baj van? — kérdezte.

— Igen. Iszonyú szerencsétlenség fenyegeti azt a leányt, akit szeretek és el akarok venni feleségül. Csak önben bízom, — hogy megmentőm lesz. Jöjjön velem.

— Megyek, — felelte a tanár és lesietek a lépcsőn.

IX.

Marteau Claude, Péter és Laurent kényelmesen elhelyezkedtek a másodosztályú vasúti kocsiban. A gyermek örült az utazásnak és élvezettel figyelte a gyorsan elhagyott tájat. Marteau pipára gyújtott, Laurent szivart vett elő zsebéből. Marteau azon gondolkodott, hogy miként érhetne vissza mielőbb Párizsba. Hirtelen felderült az arca, megtalálta a módját. Valami ürügy alatt kiszállt Mantesben és a másfélórás utat gyalog is megteheti mielőtt beesteledne. — Laurentnek nem tetszett a hallgatás. Meg is kérdezte, hogy miért olyan csendes Claude. — Azon gondolkodom, hogyan használhatjuk fel a kapott szabadságot. Indítványozom, hogy Mantesben szálljunk ki. A közeli faluban lakik egy nagybátvám, akinél majd kellemesen elmúlhatunk két-három napot.

Laurent mosolygott, szemé ragyogott. Marteau segít az ő tervében és maga ad alkalmat az időmulasztásra. A vonat fűtvült, majd megállott. Elsőnek Claude ugrott ki a vonatból és azután érdeklődött, hogy mikor indul vissza vonat Párizsba. A Brolly felé induló kocsira még várni kellett. — Laurent indítványozta, hogy igyanak sört. Nyomban előre sietett. Claude Péterrel követte. Claude hirtelen megbottlott. Fel akart állni, de nem tudott. Jajveszékelné kezdett, hogy nincs szerencséje a társaságnak.

— Ezer villám! Segítetek, hogy felállhassak. Furcsán nézhetek ki, mint csapdába került madár.

Laurent és Péter segítették a matrózt, aki féllábon ugrált és állandóan jajveszékelt. A korcsmáros azonnal sört és rumot hozott, majd Marteau utasítására orvost hívatott. Éjszakára ott kellett maradniok a korcsmában. Nemsokára belépett az orvos is. Megnézte a beteget és megállapította, — hogy nem komoly a sérülés. Ezután kiadta az utasítást a gyógykezelésre. Laurent fizetett és elhagyták a szobát. Claude halkán odaszólott Péternek, hogy adja oda az órát.

— Még nincs négy óra, tehát van időnk. Laurent visszatorkált a lépcsőnkön. Majd megbeszéltek, hogy Fabricet táviratban értesítik a szerencsétlenségről. Amikor útra bezárult az ajtó Claude ismét magához intette Pétert.

— Hallgass rám Péter. Érts meg engem nem engedhetjük meg, hogy Laurent elküldje a táviratot.

— De hogy akadályozzuk meg?

(Folytatjuk.)

1'28e g u e l e g á n s
kötött blouse
Benyáts Áruházban

Hírek

1936 március 27. Péntek.
Prot.: Hajnalka. Kath.: D. Jenő.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth”, Lux Arnold. Piac-u. 26. — „Isteni gondviselés”, Székely Adorján. Felföldi-tér és Teleki-utca sark. — „Csokonay”, dr. Batáry István. Mester-u. 43. — „Árpád fejedelem”, Mikes Béla, Csapókert, Jánossy-u. 44.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Oroszországból hideg levegő áramlik Középeurópába, mely ma reggel már eljutott a Kárpátok övezetéig. A hőmérséklet Német- és Lengyelországban erősen süllyedt. Az óceáni esőzésekkel kapcsolatban újabb esőterület alakult ki Felsőolaszországban, ahol főleg a francia és olasz tengerparton 50 mm-t megközelítő esők estek.

Hazánkban déli szelek mellett a Földközi tengerről áramló meleg levegő hatása alatt igen enyhe az idő. A hőmérséklet több helyen a 20 fokot is meghaladta. Szombathelyen és Kaposváron 21. Szegeden 23 fokig emelkedett a hőmérséklet. Esők több helyen voltak, de mennyiségük alatta maradt az 1 mm-nek.

PROGNÓZIS: Déli, délnyugati szél, változó felhőzet, több helyen eső, esetleg zivatar, a hőmérséklet egyelőre lényegesen nem változik.

Az Ispoltályi Egyházi Konfirmált Leányok Egyesülete vasárnap este 6 órai kezdettel gazdag műsorú ünnepélyt rendez az Ispoltály-tér 12. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. A Kovács Juliska tanítónő vezetése alatt csendben, de annál nagyobb eredménnyel működő egyesületnek ez lesz az első bemutatkozó előadása.

A Debreceni Árpád-házi B. Margit Leányklub értesíti tagjait, hogy az elsősegélynyújtási tanfolyamnak kedden elmaradt előadását dr. Matics pénteken, ma délután 6 órakor tartja meg a klub Varga-utcai otthonában. Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel bőjti estet rendez a Leányklub a piarista gimnázium dísztermében. A bőjti elmélkedést Fejes Tibor kegyesrendi tanár tartja.

FÜRDŐTELEPEN JÓ ME-
NETELŐ CUKRÁSZDA BÉRBE-
ADÓ. Cím megtudható a Debre-
czeni Ujság kiadóhivatalában.

Elkeseredésében belelőtt a szerelmese lábába

Csörgő József rendőr tavaly szeptember 26-án belelőtt Erdei Irén lábába. A golyó áthatolt a leány mindkét combján. A királyi ügyészség Csörgő József ellen súlyos testisértés vétsége miatt emelt vádat.

Az ügyet csütörtökön tárgyalta a törvényszéken Fülöp Károly egyesbíró. A tárgyaláson Csörgő azzal védekezett, hogy feleségétől válófélben volt, de felesége húzta a válópert. Erdei Irén pedig azt mondta, hogy nem vár tovább rá. Ez annyira elkeserítette, hogy rálőtt a leányra, de ekkor már nem tudta, hogy mit szelekszik.

A tanuképpen kihallgatott Erdei Irén előadta, hogy sérülése nyolc napon belül gyógyult és nem kívánja a vádlott megbüntetését. Erre a bíró elébetárta a tanúnak a nyomozás során tett vallomását, amelyben az állott, hogy sérülése nyolc napon túl gyógyult, hogy akkor nagyon haragudott Csörgőre és állandóan járkált sérült lábával, de ha nem járkált volna, nyolc napon belül meggyógyul sérülése.

Dr. Horváth Artúr törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint a sérülés 10-12 nap alatt gyógyult, míg az ellenőrző szakértő szerint nyolc napon belül. Mivel a két szakértői vélemény között eltérés van, a törvényszék az iratokat felterjesztette az Országos Igazságügyi Orvosi Tanácsához véleményezés végett és így a főtárgyalást elnapolta.

Elegáns divat cipőt

mérték szerint. Érzékeny és beteg lábakra kényelmest. Ludtálpelétet szakszerűen és legolcsóbban Ökrös uridivat cipésznél, Sas utca 1. Címre figyelni kérem.

A Volt Iskolatársak Szövetségének irodalmi ünnepélyét rendező bizottság kéri azokat az úrhölgyeket, akiknél jegyek vannak, hogy ezekkel szombaton délelőtt 11-1 óráig a régi Dóczyban (földszint balra) elszámolni sziveskedjenek.

Meggyőződünk arról, hogy órákban, menyasszonyi ékszerekben és ezüst tárgyakban legnagyobb választék Halász ékszerésznél található olcsó árakban. Brillians ékszerekben állandó alkalmi vételek.

Ma lesz a vetítettképes előadás Felső-Olaszországról. Ma, pénteken este 6 órakor tartja a Déri-múzeum előadótermében Szeiberth Imre kormánytanácsos, műszaki író előadását a felsőolaszországi nagy tavakról.

Erős, vérbő, kövér emberek ilyenkor naponként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

Vasárnap lesz az Ipartestület közgyűlése. A debreceni Ipartestület március 29-én, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel saját dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: A 8-án megtartott évi rendes közgyűlésen el nem fogadott, 1936 évre szóló költségvetés újbóli előterjesztése és letárgyalása és ezzel kapcsolatban az 1936 évi tagsági díjak megállapítása.

A kedvezményes úszótanfolyam április 2-án kezdődik a fedett uszodában. A tanfolyam díjtalan, csupán az uszodahelvéjegyre és a rendezési költségekre kell fizetni az ifjúságnak 4 pengőt, a felnőtteknek pedig 6 pengőt. Jelentkezni lehet a Magyar Úszók Szövetség debreceni körzete hivatalos helyiségében (Piac-utca 26., városi bérház, Gambinus átjáró) a hivatalos órák alatt és a fedett uszoda pöntárában.

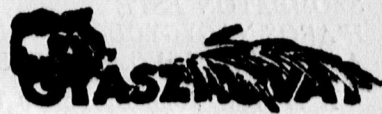
A SZEFIIE SZÉKELY VACSORAJA

Nem es tudom, mi értelme volna annak, hogy én ehejt sokat magyarázzak magiknak a vacsoránkról, ügyes éhozza kieteket a hasik ejsze ügyes tudom, hogy a nyál esszeszaladt a szájukba ha óvassák, hogy mi lesz azon a csara-csara-vacsorán. De nem es járnak úgy mint a régi népszász, aki egy székelly atyafit bé akarta csapni s az ó nyakát facsarták ki. De hogy szabamat essze ne tévesszem, máma csupán a tudni valókat mondom elé a vacsoráról, mely 1936 április 4-én este 8 órai kezdettel lesz a Világtáji vállalat dísztermében (Piac u. 36. Régi posta épület.) Jegyüket meg váthassák minden nap d. e. 10-12-ig és d. u. 3-5-ig a MEFIIOSz irodába, avagy előjegyezhetik személyesen, levelezőlap, illetőleg telefonon (12-14 sz.) Azt azonban előre tudatom kietekkel, hogy jegyeiket csak április 2-án, d. u. 5-ig válthassák ki, mert aki addig nem teszi meg, az bíza mérőben éhen marad. Jöögessenek hát lelkeim s akkor illendően el es beszélgethetünk. Na Isten álgya meg minden jófélével.

A Schäffer-Legányi alapítvány intézsége ezúton hívja fel az alapítvány segélyezett árváit, hogy hozzátartozóikkal együtt pénteken délután 4 órakor Marteny Lajos főesperes lelkész vég-tisztségén az I. számú ravatalozó előtt teljes számban megjelenjenek.

Kérelem a jószívű emberekhez. Jobb napokat látott, egyedül álló elszegényedett fiatalember, aki nagy betegségéből most épült fel, kéri a jószívű urakat, hogy mivel elcséjén állásba menne és nincs ruhája, sziveskedjenek kiegészíteni egy kiskabáttal, nadrággal és, ha lehet, egy felöltővel, vagy esőköpenyeggel. Szives adományukat kéri a kiadóhivatalba elküldeni.

Négyezer hadirepülőgépet épít Amerika. Washington: A képviselőház katonai bizottsága a kongresszus elé egyhangúlag elfogadott jelentést terjesztett, amelyben 4000 katonai repülőgép építését javasolja. A jelentés megállapítja, hogy Észak-Amerikai Egyesült Államok tíz évvel elmaradtak a légi haderő kifejlesztésében és hogy évenként 800 repülőgép beszerzésére van szükség a hiányok pótlására.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld-tér 4. Telefon: 11-85.
temetése

Szabó János volt vendéglős élt 70 évet. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Köztemetőben. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Nagy Ernőke élt 6 hónapot. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Sallay Sándor 76 éves szobafestőmester temetése pénteken délután 3 órakor lesz a II/a. teremből, ref. ima után. Lakás: Szappanos-utca 4. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalata rendezésében. Dégenfeld-tér 2. sz.

Szalóki Ferencné Sándor Juliska, 29 éves. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a II/a. teremből, ref. ima után. Lakás: Késes-utca 31. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér 2. szám, rendezésében.

Vékony Gábor életének 78. évében elhunyt. Temetése 29-én lesz.

Kents Sándorné sz. Horgos Irén, életének 34. évében elhunyt. Temetése 29-én délután 3 órakor lesz a Köztemetőben tartandó gyászszertartás után.

Id. Medgyesi János életének 76. évében elhunyt. Temetése 27-én délután 4 órakor lesz.

Pál Mária életének 17. évében elhunyt. Temetése 28-án lesz délután 4 órai kezdettel.

Sirkövek

nagy választék és jutányos árban
HARKÁNYI E. ÉS FIA
szobrász és kőfaragó mestereknél
Piac-u. 83.

A rendőrkapitányság felhívása. A rendőrkapitányság tájékoztatja a közönséget, hogy aki postagalambot talál, vagy fogad be, azt a rendőrkapitánysághoz kell beszolgáltatni. Ugyancsak figyelmézteti a rendőrkapitányság az érdekelteket, hogy postagalambot tartani csak rendőrhatalósági engedéllyel szabad s postagalambot eladni, ajándékozni is csak olyan egyén részére szabad, akinek postagalambtartási engedélye már van.

Kilötte a talált golyó egy józsai kislíú felszemét. Simon Józsefné 6 éves kislíú Nagy Balázs józsai földműves kislíúval játszadozott az udvaron, ahol egy töltényt találtak és addig ütötték, míg az elsült és a hat éves kislíú felszemét kilötte. Az ügyészség Simon Józsefné, Nagy Balázs és Nagy Balásné ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt emelt vádat. Az ügyben tegnap tartott főtárgyalást a törvényszéken Fülöp Károly egyesbíró. A vádlottak kihallgatása után a törvényszék tanukihallgatást rendelt el és a főtárgyalást elnapolta.

SZOMBATON ESTE IPAROS-NAGYGYŰLÉST TART A MAGYAR JÖVŐ SZÖVETSÉG

A Magyar Jövő Szövetség iparosérdekképviselete az ipartestületben aratott hatalmas győzelme után Debrecen iparosságát demonstrációs nagygyűlésre hívja össze. Ez az iparosgyűlés a Korona vendéglő dísztermében szombaton este nyolc órára van összehívva, amely gyűlés napirendjén a debreceni iparosság hivatalos szószólói ismertetik a Magyar Jövő Szövetség iparos érdekképviseletének gazdasági célkitűzéseit, a debreceni ipartestület helyzetét és a debreceni iparosság legelőbb szociális és gazdasági követelményeit. A debreceni iparosság nagygyűlése iránt — melyen nagy körű határozati javaslatok lesznek előterjesztve — általános érdeklődés nyilvánul meg.

A ref. tanítók vegyeskara tagjait ezúton kéri az elnökség, hogy ma délután 6 órakor a próbateremben — igen fontos ügy megbeszélése céljából — pontosan és teljes számban szíveskedjenek megjelenni.

Ha el van dugulva és gyorsan rossz, folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen kitisztítja az emésztés útjait és friss közérzetet teremt.

Gyönyörű az apját küldte a tárgyalásra. Gyönyörű Zsigmond sárándi gazdalegény ellen a királyi ügyészség zsarolás miatt emelt vádat. Az ügyet csütörtökön tárgyalta volna a törvényszéken Fülöp Károly egyesbíró, de a tárgyalást el kellett napolni, mert Gyönyörű helyett az apja jelent meg a tárgyaláson, márpedig a törvényszéknek nem mindegy, hogy melyik Gyönyörű jelenik meg.

Csehek helyett németek végzik a kragujeváci löszergyár építkezését. Prága: A cseh fővárosban óriási feltűnést kelt a kragujeváci löszergyár építésére kiírt pályázat sorsa. A gyár építésére ugyanis a többi közt ajánlatot tettek a cseh Skoda-művek is, a szerbek mégis a német Krupp-műveknek adták ki a sokmillió megrendelést, noha a cseh ajánlat tíz százalékkal olcsóbb.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Frenkel Ferenc keresk. — Lindenfeld Irén; Faincsu Mihály npsz. — Szeleert Margit; Varga György hentes m. — G. Szabó Júlia.

Születések: Zselenka Rudolf npsz., fiú Dező. Vaszil Géza asztalos, fiú Géza. Kállai Imre gyógyszerész, leány Márta. Orbán Sándor tm., fiú Lajos. Varga Gábor tm., leány Irén. Németh József npsz., leány Mária. Elek Mihály eszmadia, fiú László. Gyökér Endre esztergályos s., leány Ilona. Puskás Károly erdőfőtanácsos, fiú Károly és 5 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Lenkefi Istvánné r. kath. 56 éves, Kínizsi-u. 29. Ványi Lajos ref. 69 éves, Szeplő-u. 4. Lámfalusi János ref. 77 éves, Kishegyesi-út 40. Király Istvánné ref. 55 éves, Csapó-u. 56. Özv. Dézsan Istvánné r. kath. 66 éves, Csapó-u. 52. Sallay Sándor ref. 76 éves, Szappanos-u. 4. Szabó János ref. 70 éves, Varga-u. 12. Medgyesi János ref. 78 éves, Kölesy-u. 21. Stern Mór izr. 70 éves, Salétrom-u. 5. Vékony Gábor ref. 78 éves, Gyöngyvirág-u. 14. Czenke Erzsébet g. kath. 4 éves, M. pályi. Dávid István ref. 43 éves, Rothermerg-u. 24. Király Istvánné ref. 47 éves, Józsa. Szalóki Ferencné ref. 29 éves, Késes-u. 31. Kozák Ferenc ref. 57 éves, Haláp 80.

Gáz és légvédelmi tanfolyamot tartottak a Dóczi leánycserkészcsapatában

A Dóczi leánynevelő intézet cserkészcsapatában több előadással álló gáz- és légvédelmi előadást tartottak, amelyekben ismertették a korszerű harcigázokat, azok pusztításait és az ellenük való védekezést. A tanfolyamot sikeresen elvégezték és vizsgálták a következő cserkészleányok:

11. sz. Loránffy Zsuzsanna; Asztalos Ágnes, Balogh Róza, Bátorhy Ilona, Bokor Éva, Cser Katalin, Deme Irén, Demeter Erzsébet, Dóczi Aglont, Erdélyi Ilona, Fésüs Katalin, Gyöngyössy Livia, Gyulay Mária, Jani Zsuzsanna, Kerlész Márta, Máthé Ilona, Milotay Anna, Möricz Éva, Papp Etelka, Sárkány Ilona, Schmogrovits Piroška, Sebestyén Éva, Sélly Irén, Simon Jolán, Somossy Klára, Szabó Ilona, Szentimrey Katalin.

Szentimrey Magdolna, Székely Anna, Tisza Izabella, Vékony Erzsébet, Weigand Ibolya, Zöld Mária. — 14. sz. Damjanich Jánosné; Agvagási Ágnes, Almási Magda, Barla Vilma, Bákay Ilona, Erdey Júlia, Fülöp Margit, Herczegh Róza, Müller Mária, Schneider Ilona, Szabó Ida, Szabó Katalin. — 49. sz. Tisza Ilona; Borbély Ilona, Dobi Emma, Horváth Eszter, Horváth Irén, Molnár Mária, Nagy Ilona, Nagy Margit, Pásztor Berta, Sipos Magda, Szász Margit. — 82. sz. Bornemisza Anna; Birinyi Mária, Horváth Aranka Valéria, Nemes Ilona, Percsényi Margit, Sallay Ibolya. — 83. sz. Bethlen Kata; Kovács Anna, Nagy Erzsébet, Pető Juliska. — 128. sz. Bath Kata; Nagy Erzsébet, Nagy Róza, Székely Ibolya, Szikszay Judit, Temesváry Margit.

Gázvédelmi vizsga a debreceni Dóczi intézetben

(Burg foto)

Elítéltek egy józsai gazdát, mert lépfenés húst etetett cselédjével. Szilágyi Imre józsai gazdálkodó és felesége gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétségével vádolva, kerültek tegnap a vádlottak padjára Fülöp Károly egyesbíró előtt, mert a múlt évben a lépfenében elpusztult borjújuk húsból a gazdasági cselédjük számára főztek és az súlyosan megbetegedett. A tárgyaláson a vádlottak tagadták bűnösségüket. A törvényszék a tanuk kihallgatása után Szilágyi Imre és felesége bűnösségét megállapította, ezért őket 20—20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Meggyilkoltak egy angol altengernagyot. Boyle Sommerville nyugalmazott altengernagyot az irországi Cork grófságban fekvő falusi birtokán meggyilkolták. A fellel egy ismeretlen ember követte el, aki gépkocsin érkezett több ember társaságában az eltengernagy udvarához. A gyilkos több revolverlövéllyel terítette le áldozatát, majd a gépkocsin továbbment. A rendőrség erélyesen nyomoz, hogy a gyilkost kézrekerítse. Az elhunyt egyik vezére volt annak a mozgalomnak amely az ir ifjúságot igyekezett rávenni arra, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek szolgálatra az angol hadseregben és haditengerészetben.

MÉG ÖT NAPJA VAN A BEBIGYILKOSNAK...

Hauptmann Brunó, aki már csak öt nap palást el a villamosozástól, új kérvényt intézett a kegyelmi törvényszékhez. Hoffmann, New-Jersey kormányzója kijelentette, hogy csak akkor halasztja el a kivégzést, ha New-Jersey állam igazságügyminisztere a halasztást újabb adatok felmerülése alapján indokoltnak találja. — Hozzátette, hogy bármikor kész talákozni Condone tanárral, ha hites gyorsító jegyzetel minden szót. Condone tegnap éleshangú nyilatkozatban részrehajlással vádolta Hoffmann kormányzót, akinek szavahihetőségét kétségbevitte.

Hickes tilkos rendőrfelügyelő, aki Hoffmann kormányzó megbízásában nyomoz a Hauptmann-ügyben, állítólag új bizonyítékokat talált, amelyek egy titokzatos német házaspárt látszanak terhelni; ez a házaspár nemrég rejtélyes körülmények között eltűnt.

Felakasztotta magát egy idős ember. Megrázó öngyilkosság történt az Apponyi-utca 10. szám alatt. Károlyi János 71 éves korában felakasztotta magát. A kihívott mentők csak a beállott halált állapították meg. A rendőrség megállapította, hogy gyöngyhalatlan betegsége miatt akasztotta fel magát Károlyi.

Mindennapi regölés

Haj, regő-rejtem,
Locarnómat ejtem...
Szenzáció cikk-dátumra:
Válasz van a diktátumra...
Hogyha szólni mer száj:
Odavan a Verszaj...
Fumigálva faranciát,
Felmondták a garanciát
S elüldözve rémet,
Feltámadt a német,
Újabb erőt önt utadra,
Kel a germán öntudatra,
Szakítja a rongyát,
Elveti a gondját!...
Itt az idő!... jer mania!
Majd kigyógyít Germánia!
Hitler vezér, ha ver szájon,
Dögvész ül majd a Verszajon!
(lisztius)

KÖNYVESHÁZ

RÓZSÁSKERT: A KATHOLIKUS
MAGYAR KÖLTŐK ANTHOLÓ-
GIÁJA

Debrecen Liszt Nándor képviseli
Tordai Ányos versgyűjteményében

Díszes kiállítású, vaskos, közel 300 oldalas anthológia hagyta el a napokban a sajtót. A Szent István Társulat dr. Tordai Ányos ciszterciata gimnáziumi igazgató, a kiváló irodalomtörténész és költő szerkesztésében, száz magyar katolikus költő verseit adta közre „Rózsáskert” címen. Az anthológia felöleli a régi és új költők alkotásait, amelyeket évekig tartó kritikai elbírálással dr. Tordai Ányos válogatott össze dr. Brisis Frigyes esztétikai tanácsainak figyelembevételével. A „Rózsáskert” száz magyar katolikus poéta kétszázötven versét foglalja magába. A gyűjtemény Prohászka Ottokár „A mindenség érzelmeivel” című és Sik Sándor által tagolt gyönyörű költeményével kezdődik, majd Mécs László, Tárkányi Béla, Városi István, Kocsis László, Liszt Nándor, Temesváry Kriszta, Sik Sándor, Pinta Sándor, Walter Gyula, Harsányi Lajos, Szalay Máttyás, Mentés Mihály, Gáspár Jenő, Babits Mihály, Gyula diák, Juhász Gyula, Tordai Ányos, Krüger Aladár, Lendvai István, Nagy Miklós, Radányi Kálmán, Szalay Máttyás, Szatmári István stb. versei következnek. A régi magyar költők között Madách Imrénének a „Halál költészet” című verse, Endrődi Sándor „Celli búcsú”-je, Gárdonyi Géza két verse, Mindszenty Gedeon vallásos költeménye, Móra Ferenc, Reviczky Gyula, Rudnyánszky Gyula, Tárkányi Béla, Váradi Antal szerepelnek. A tizenkét fejezetre osztott anthológiában a debreceni poéták közül Liszt Nándor képviseli „A fekete vonat”, „A hegyi beszéd”, „Barabás”, „Csillagos ég” és „Gyermekszem” című verseivel.

A félféves formátumú, esodaszép kiállítású anthológia a vallásos és magyar tárgyú költemények gondosan összeállított gyűjteménye. — Tordai Ányos rendkívül értékes, hézagpótló munkát végzett ezzel a művel. Az izlées kiállítás és művészi tipografizálás a Szent István Társulat nyomdáját dicséri.
(szg.)

Ólomot vesz

lapunk nyomdája

József kir. hg.-u. 16.

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Március 27., péntek este ketten egy jeggyel: EGY ASSZONY HAZUDIK, színmű.

Március 28., szombat d. u. fél 4-kor: ERETTSEGI, vígjáték. (Zóna.) Este 8-kor: A MONTMARTREI IBOLYA. Operettbemutató.

Március 29., vasárnap d. u. fél 4-kor: A MONTMARTREI IBOLYA. Olesó helyárrakkal. Este 8-kor: FALU ROSSZA, népszínmű. Olesó helyárrakkal.

Március 30., hétfő este 8-kor: A MONTMARTREI IBOLYA, operett. (A. 25. bérlet.)

Március 31., kedd este 8-kor: A MONTMARTREI IBOLYA, operett. (B. 25. bérlet.)

Április 1., szerda d. u. fél 4-kor ifjúsági előadás: EMBERÉK, színmű. Este 8-kor: A MONTMARTREI IBOLYA, operett. (C. 25. bérlet.)

Április 2., csütörtök d. u. fél 4-kor zóna: A FALU ROSSZA, népszínmű. Este 8-kor ketten egy jeggyel: ERETTSEGI, vígjáték.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

MA KETTEN EGY JEGGYEL JÖHET MINDENKI A SZÍNHÁZBA

Ma, péntek este ketten egy jeggyel jegyváltás keretében játssza a színház az „Egy asszony hazudik” című szenzációs és izgalmas színművet. Csak egy jegyet kell váltani és a másikat teljesen díjtalanul kapja az illető. Ennek a rendkívül izgalmas színműnek a női főszerepét Eszenyi Olga játssza, aki olyan hallatlan nagy sikert ért el a darab sorozatos előadásában, amikor a partnere Beregi Oszkár volt. Most ezt a szerepet Pillér Ferenc fogja játszani. A darab többi szerepei változatlanul a premier szereplőivel kerülnek színre.

ERETTSEGI

Az az osztatlan nagy elismerés, amely az egész városban az „Erettsegi” előadásával kapcsolatban szájról-szájra jár, készítette arra a színház igazgatóságát a többoldalról hozza intézett kérdéssel egyfűtten, hogy most szombat délutánra zóna helyárrakkal újra az „Erettsegi”-t tűzze műsorra félhégy órai kezdettel. A darab főszerepeit úgy, mint azt a bemutatón, Eszenyi Olga, Halassy Mariska, László Ilka, Kardoss Géza, Selmezy Mihály, Thuróczy Gyula és Szalma Sándor játsszák. Siessen jegyét biztosítani a szombat délutáni zóna helyárra „Erettsegi” előadására.

A MONTMARTREI IBOLYA

Szombaton este mutatja be az operettegyüttes „A montmartrei ibolyát”, ezt a világsikert. Ennek a nagy sláger operettnek a főszerepeit Radnóti Eva, Gellért Marika, Szalma Sándor, Selmezy Mihály, Szalay Gyula, Kovács Árpád és Nagy Gábor fogják játszani, amely már egymaga biztosítéka annak, hogy Debrecenben is egy nagy siker jegyében fog lezajlani ennek a világhírű operettnek a bemutatója.

OLCSÓ HELYÁRÚ ELŐADÁSOK

Kardoss Géza színiigazgató, hogy kedveskedjék a vasárnapi közönségnek, így már vasárnap délutáni olcsó helyárrakkal a „Montmartrei ibolyát” fogja játszani, míg vasárnap este a legjobb magyar népszínmű, a „Falú rossza” kerül színre Szalma Sándorral a címszerepben, ugyancsak vasárnap délutáni olcsó helyárrak mellett. Tehát a vasárnapi mindkét előadásra a vasárnap délutáni olcsó helyárrak lesznek érvényesek.

Ne sirj, édesanyám!

A lourdesi csoda filmje
Az Apolló mozgó műsorán

Szerdán délután zsúfolt házak előtt mutatta be az Apolló mozgó a „Ne sirj édesanyám” című filmet. Ez a vallásos tárgyú film szinte üdítőleg hatott az emberekre a sok sablonos, megszokott, székszipes film után. Isten csodatevő kezének munkája még a legkeményebb és legelfogultabb szíveket is belátásra bírja. Manapság, amikor az emberek a vallási kérdésekben nagyon nehezen, vagy egyáltalában nem tudnak eligazodni, jól esik látni egy ilyen filmet, amely megrázza az emberi lelkeket és irányt mutat a megtisztulás felé.

A film magva az, hogy miként világít bele a csoda ereje egy nagy világi házaspár életébe és hogyan téríti őket az Isten útjára. A szülők vígan dorbézolnak a nagy mulatóban, amíg a gyermekük felébred az irtózatos vihar villámcsapásaira és mennydörgéseire. A gyermek (Lacika) kétségbeesetten keresi édesanyját, azonban még a melléje állított szobalányt sem találja. A szél feltépi az ablakokat, a gyermek végső kétségbeesésében elveszti eszméletét és leesik az udvarra. A vilám mulatózósából hazatérő szülők már csak a kórházi ágyon találkoznak gyermekükkel, aki örökre elveszti ép lábát és csak mankók segítségével tud járni. A mondán édesanyja magábaszáll és megtér. Lacikának eszébe jut az a történet, amelyet a lourdesi csoda-

rol mondott pajtása, Marika. A gyermek ettől a pillanattól kezdve esodálatos hittel bízik benne, hogy ha egyszer elvinnék Lourdesba, akkor bizonyára meggyógyulna. A fiú nagynehezen ráveszi apját, hogy vigyék el a csoda helyére. Az apa először kineveti, de mégis enged. Lourdesban, amikor már minden reménységüket elvesztik, az utolsó éjjel megjelenik a csodatevő Szűz és a gyermek meggyógyul, de egyszersmind hitetlen apja is megtér. A film jeleneteinek legszebb része a lourdesi jelenet. Valami főszegezés vesz erőt az emberen, amikor azt a hatalmas körmenetet nézi és ugyanakkor szemé elé tárul a betegek ezernyi tömege, akik már csak a csodától várják felépülésüket.

A film főszereplői közül első hely illeti a Lacika szerepében játszó Ruttkay Ivánkát, aki bámulatos erővel és öntudattal játssza meg felléte nehéz szerepét. Hasonlóan nehéz szerep jutott a Marika szerepében játszó másik gyermekszereplőnek, Ruttkay Evikének, aki szintén kiválóan oldotta meg feladatát. A többi szerepekben Verhőczy Józsa, Balogh Frigyes, Róna Alice, Csergő István és Timár Kató nyújtottak elsőrendű játékokat. A film művészi vezetését Balogh Béla, az ismert filmrendező látta el maradéktalanul. Mindössze csak a kissé gyenge kopírozás zavarta a tiszta beszédet. Régen látott a debreceni közönség ilyen megható filmet. Az Apolló mozgó érdeme, hogy költséget nem kímélve lehozatta a Budapestre is olyan nagy sikert arató filmet.

(—)

TESTEDZÉS

Debreceni tornászolimpikonok győzelmes szereplése Budapesten

Gyors egymásutánban zajlottak le Budapesten a férfi és hölgy-tornászolimpikonok próbaversenyei, a melyeken a debreceni és nyíregyházi olimpiakonok fényesen megállították helyüket. De maguk az eredmények beszéljenek a torna hőseiről: az első női olimpiai versenyen Nagy Margit DTE a lóúgrásban első, korlátlan a bírák jóvoltából második lett, míg a nyíregyházi Nyíry—Strobl Irma a gerendán 3-ik, korlátlan negyedik helyen végzett.

A második női olimpiai versenyen Nagy Margit már megnyerte a korlát-versenyt. Itt tudása győzedelmeskedett a bírákkal szemben és az országos bajnokok Gamauflé és Mészáros ellenében. Nyíry itt 4-ik lett. Jellemző, hogy az első négy helyezettet a bírák jóvoltából 1:10—1:10 pont választotta el egymástól.

A lóúgrás versenyében Nagy második, Nyíry 6-ik lett. A versenyen jelen volt sportelőkölöség Felkay székesfővárosi kultúránácsnokkal az élükön melegen ünnepelték a tornász hölgyolimpikonokat. Különösen meleg ünnepelésben volt része a keleti Tornászkerület két nagyszerű felkészült tagjának, Nagynak és Nyírynek, valamint tanárjuknak, Schmidt Gyula országos művezetőnek, kinek e két hölgy tornászán kívül még két másik olimpiakon hölgytanítványa is kimegy Berlinbe és pedig a jelenleg testnevelési főiskolás Török Olga és Korompay (Fux) Irén.

A férfiak olimpiai próbaversenyén most csak Mogyoróssy Győző képviselte Debrecent, illetve a keleti kerületet. Tóth — sajnos — még mindig csak kíméletes munkát végezhet a március 8-án tartott

díszturnán szenvedett sérülése következtében. Reméljük, hogy a májusi próbaversenyen már starthoz állhat.

A fiatal Mogyoróssy nagyszerű fejlődése nyomán kitűnően szerepelt a „nagy ágyúkkal” szemben. Nyújtón Pelle és Sárkány mögött 3-ik lett, megelőzve Pétert és bajnoktársait, — korlátlan csak tíz pontokkal tudták Pelle, Péter és Kecskeméthy mögé nyomni a negyedik helyre. Lóúgrásban ugyan csak negyedik, a műszabadgyakorlatokban megint tíz pontokkal ötödik, végeredményben az összetett versenyben ötödik lett. Maga az a tény, hogy ez a fiatal nagy tornásztehetség ilyen rövid idő alatt a magyar tornászreménységek élharcosává lett, — biztos ígéret az olimpiai kijutásra és ott dicsőséges szereplésre. Úgy legyen!

A HUNGÁRIA HOSSZÚ IDŐ UTÁN VERESEGET SZENVEDETT Admira—Hungária 4:2 (1:1)

A Hungária Gyümölcsoltó Boldogasszony napján az Admira csapatát látta vendégül. Turay a mérkőzés előtt bejelentette, hogy betegsége miatt nem vállalhatja a játékot. A Hungária halvesora ezután így alakult: Kiss, Sebes, Dudás, — egyébként a csapat változatlan.

Az Admira kezdte a játékot és rögtön heves támadást intézett Szabó kapuja ellen. Az Admira szorongat, mégis a Hungária szerzi meg a vezetést. A 27. percben Sas beadvását Cseh góllal értékesíti. 1:0. Vogl a 36. percben kiegyenlített, így a féldő döntetlenül végződik. A második féldőben döntő fölénybe került az Admira. Schall a 13. percben megszerezte a vezetést és

Müller csak a 22. percben egyenlített. A Hungária ezzel ellőtte utolsó puskaporát és Hanemann két góljával beállította a végeredményt.

BUDAI 11—BUDAFOK 2:0 (1:0)

A sáros pálya miatt elmaradt mérkőzést szerdán játszották le Budafokon. Az első féldőben egyenlő ellenfelek küzdöttek, de a második féldőben mindjobban kidomborodott a Budai 11 fölénye és Sztancsik, majd Komáromi góljával biztosan győzött. A Budai 11 ezzel a győzelmével elkerülte a kiesési zónát.

KÖZGAZDASÁG

Március 28-tól kihajthatók a sertések a Hortobágyra

A debreceni gazdaközönség kérelmével fordult a város polgármesteréhez, hogy — rendkívül nagy takarmány hiányra tekintettel március 28-tól engedélyezze a sertések hortobágyi legeltetését. A legeltetési szabályrendelet április elsejéig jelöli meg a sertések kihajtásának kezdőpontját, azonban kivételes esetekben módol ad a polgármesternek arra, hogy a hortobágyi kihajtást korábban is engedélyezze. Most ilyen kivételes helyzet tényleg fennáll, mert a múlt évben Debrecen környékén katasztrófálisan gyenge volt a tengeri termés, ami pedig a sertések legfőbb takarmánya. Ezért a polgármester engedélyt adott arra, hogy a hortobágyi sertéskihajtás március 28-án kezdődhessen, a hajtócédulákat pedig március 27-én, pénteken lehet kiváltani. Az engedély megadását indokolja az is, hogy az idei kedvező tél és tavasz a hortobágyi legelőnek igen jól tett, úgyhogy a sertések kitűnő füvet kaphatnak.

ÁRJAVULÁSOK A HATÁRIDŐPIACON

A határidőpiacon az irányzat szilárd, a forgalom azonban szűk kezetek között mozog. Csak tengeriben élénkült meg az üzlet arra a hírre, hogy a kormány újabb behozatali engedélyt nem ad. A búza májusra 33 fillérrel drágult, a rozs áremelkedése 34 fillér volt. A májusi tengerinél 35, a júliusinál 36 fillér a drágulás.

Búza májusra: zárlat 16.14—16.15
Rozs májusra: 13.90. Tengeri májusra: zárlat 13.35—13.38, júliusra: zárlat 13.85—13.89.

SZILÁRD A KÉSZÁRUPIAC

A készárupiac irányzata szilárd. Búzából és tengeriből valamivel élénkebb a forgalom.

Ferencvárosi sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2979 darab sertést. Árak élősúlyban kilogramonként: könnyű (páronként 100—180 kg) 74—84, szedett közép (páronként 220—260 kg) 95—101, uaradalmi nehézsértés (páronként 340 kg-on felül) 102—103, angol süldő I. 90—100, II. 82—88 fillér. A vásár élénk.

Debreceni termény- és takarmányiaci árak: Búza 16.50—16.00, rozs 14.00—13.50, zab 15.50—15.00, tengeri ó 15.60—15.30, lucerna 7.00—6.80, széna 6.00—5.50, búkköny 4.50—3.50, alomszalma 1.80—1.50, rozsszalma 2.20—2.00, zsúpszalma 3.00—2.50, lencse 4.50, cukorrépa 2.70—2.50, takarmányrépa 2.00—1.80, magbúkköny 25.00—24.00.

Főszerkesztő:

DR. LISZT NÁNDOR.

Felelős szerkesztő:

BENYOVSZKY PAL.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Ujságban és a Debreczeni Független Ujságban jelenik meg. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 16. sz. ad. (Telefon: 23-48.)

KIRÁLY KÁVÉ!
MÉGIS A LEGJÓBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉ!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLİK.
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM.

HÁZASSÁG

Allásban lévő
gazdatiszt feleségül venne oly
magános nőt, kinek kelengyé-
je és némi hozománya van. —
Leveleket „47 éves” jellegre a
kiadóba. 1059

LEVELEZÉS

TUZIFAT
főzésre, nyári tüzelésre, cser,
lőgy, nyár, akác, bükk vegye-
sen, aprítva, 100 kg. már ház-
hoz szállítva P 320 ajánl a
„Margit” tűzifa- és szénkeres-
kedelmi vállalat. Margit-fürdő
mellett. Telefon 10—24.

Tavaszi ruháit
készíttesse SOÓS úriszabónál,
Szt. Anna-u. 6. Saját szövetrak-
tár. Jutányos árak. Kedvező fi-
zetési feltételek. Dívtatos sza-
bás. Elsőrendű munka. 864

HAZASSÁG- KOZVETITO IRODA

Házassálandók
vagy férjhezmenni óhajtók fá-
radjanak bizalommal nagy ösz-
szekötetéssel rendelkező iro-
dámban. Házasságközvetítő iro-
da, Debrecen, Széchenyi-utca 7.
1009

NYOMOZÓ IRODA

Magánnyomozó iroda.
Szabó nyug. detektív nyomoz,
megfigyel, informál. Kígyó-utca
57. Méliusz-tér sarok. 4426

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Ügyes
varróleány felvétetik. Telek-i-
u. 96. 2210

Budapesti
úrúházhöz tiszta nő minden-
nek felvétetik. Jelentkezni déli
órákban Csapó 13., kereszt-
épület. 659

Gyakorlott
kiszolgálóleányt május 1-re fel-
veszek. Deutsch Lajos, Piac-u.
38. 662

Bejárónőt
azonnalra felveszünk. Volt ápo-
lónők előnyben. Arany János
32. 666

Hölgystodrásznőt,
perfekt viz- és vasondolást ke-
resek. Bíró István, Piac 58. 667

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Műszerészegedlet
felveszek. Arpad-tér 23., Nagy.
2179

Egy
erős fiú kenyérkihordásra fel-
vétetik. Késes-u. 74. 663

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Perfekt
gép- és gyorsíró többéves
irodai gyakorlattal bír, iro-
dai kisegítő, vagy más iroda
alkalmazást azonnali belépésre
keres. Cím a kiadóhivatalban
1063

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Kellő gyakorlattal
rendelkező okleveles gazda ál-
lást keres. Bujdosó-utca 5/a. sz.
2203

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal
szép butorozott szoba hivatal-
nok urak részére 1-ére kiadó.
Monti ezredes-utca 17. 2207

Butorozott szoba.
különbejárattal, ellátással is
kiadó április 1-re. Csapó-utca
19., udvarban jobbra. 2091

KIADÓ LAKÁS

Háromszobás,
előszoba, fürdőszoba, parket-
tes utcai földszinti lakás kiadó
József kir. herceg-u. 7. 651

Kétszoba,
előszoba, fürdőszoba, parkettes
utcai emeleti lakás kiadó Józ-
sef kir. herceg-u. 7. 650

Kétszoba,
előszoba, fürdőszoba május
1-re kiadó. Értekezni Erzsébet-
utca 14. 653

Kiadó
kétfoldos egyszoba, konyhás
lakás Péterfia-u. 37. sz. alatt.
Értekezni lehet a Debreceni
Első Takarékpénztárnál. 1027

3 szobás
fürdőszobás modern lakás má-
jus 1-re kiadó. Magoss György-
tér 28. 112

Villalakás
4 vagy 6 szobás teljes komfort-
tal május 1-re kiadó. Komlóss-
y-út 28. 892

Meszera-u. 2.
alatt kiadó háromszobás lakás,
üzlethelyiség azonnalra. Érte-
kezni dr. Papp Endre ügyvéd-
nél, Batthyány 14. alatt. 433

2—3 szobás
teljesen modern, parkettás, gáz,
víz, villanival és esslingeni-
redőnyvel ellátott külön kertes
új lakások május 1-re, esetleg
előbbre is Poroszlay út 26. sz.
alatt kiadók vagy eladók. Ér-
tekezni Tóth és Sebestyén ri-
nál, Fürdő-utca 2. 433

Kiadó két szoba,
előszoba, konyha, külön ud-
varral, kerttel május 1-re. —
Lehet-út 35. 1491

Kiadó
Iparkamaránál május elsejére
egy hat- és egy kétszobás lakás
mellékhelyiségekkel és egy ud-
vari szoba. Központi fűtés
meleg vízszolgáltatás 831

AJÁNLAT

Bőrtárgyakat,
retikült, bőrdöntő stb. újjáfesti
bármilyen színre Tóthfalussy
festőüzem, Czegléd-u. 7. Tele-
fon 31—48. 2206

**GYERTYÁN-,
KÖRIS-,
BÜKK- és
TÖLGYFA**
hasábosan és felvágva legol-
csóbb árban beszerezhető:
IHÁSZ-fatelep, Pesti-u. 2. Szá-
rag gyűjtés állandóan kapható.

Tarkalevelű
örökzöld Vincét, remek pázsit-
pótló, mindenféle szobanövény
földet kaphat Simonyi út 9. 2200

Vízvezeteket,
gázszelést, bádogos munkát
olcsón készíti Weinberger Ká-
roly, Halköz 1. 2094

Legújabb divátú
tavaszi szövetminták érkeztek,
melyekből 70 pengőtől legdiva-
tosabb öltönyt, felöltőt készíti a
legjobb kivitelben, részlete is
József úriszabó, Piac-utca
58., Linoleum-udvar.

Poloska
riánózást, lakások átvizsgálá-
sát felelősséggel végzi Csala,
Rákóczi-u. 9. 2095

Tégla és fedélcserép
kötőanyag minőségben és olcsó
napiáron kapható a városi
téglagárban. Telefon: 33—51.
2087

Kilós maradékok.
mindenféle selymek, voál, flo-
con, karton, vászon, puplín,
damaszt legolcsóbban József
kir. hg.-u. 2. 1029

Nemesi címerek.
családfák, ősfák, mindenféle
heraldikai munkák festése szak-
szerűen, művészi kivitelben. —
Magoss György-tér 20. 316

ÚJ CÉG!
Cserépkályhák átrakását Hard-
tmut-rendszerre és hazai
szénfűtésre a legolcsóbban vál-
ban vállalom. Új kályhák ol-
csó árban kaphatók. Mese Ist-
ván cserépkályhás, Rákóczi-u.
1. szám, üzlet. Telefon 17—87.
839

Öcskavasat,
elhasznált csepplőgarnitúrákat,
legmagasabb áron veszek. Rá-
fogat s tetőbádogot, singeren-
dát, tűzhelyeket, kályhákat,
fürdőkádat raktáron tartunk.
Levelezőlaphívásra vidékre és
házakhoz megyek. — Steiner.
Csapó-utca 85., Eötvös-utca 110
Telefon: 26-86. 352

3 méteres
prima férfiszövet maradékok
bámulatos olcsón kaphatók
Gabányinál, Piac-u 1 2076

OKTATÁS

Zongoraórat
adok akadémiai rendszerrel,
olcsó tandíjjal. Magyar pótákat
is tanítok gyors módszerrel.
Kossuth-utca 39., I 654

ÉLELMISZER ITAL

Újletai
sajáttermésű fajboraim literen-
ként és hordótelekben is kap-
ható. Széchenyi-utca 45. 2176

KERESLET

Kisebb
adómentes családi házat ven-
nők. Címét árral kiadóba ké-
rek. 587

Családi házat,
esetleg családi villát, komfortq-
sat, avagy 2—300 négyzetgöle-
sűres felkel megvételre keresek
Címét ár és hely megjelölésé-
vel „Kézipénz” jellegre kiadó-
hivatalba kérek 1001

OLMOT
vesz lapunk nyomdájára, József
kir. herceg-utca 16. 694

Megvételre keresek
búzaaljat, kölesaljat és fuma-
got nagy és kismennyiségben.
Apaffy-u. 20. 867

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba,
konyhás lakást lehetőleg kert-
ben keresek. Drencseny József,
Szent Anna 23. 660

Keresünk
4 szobás, földszintes komfor-
tos lakást város belterületén
május 1-re. Ajánlatokat „4 szo-
bás” jellegre a kiadóhivatalba
kérünk.

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK,
biciklik, modern csőbutorok,
kerti butorok, ágybetétek, mat-
raepárnák stb. legjobb minőség-
ben, gyári árban kedvező fi-
zetési feltételek mellett a Vas- és
Rézbutorgyár Rt.-nél, Ispótyá-
l-utca 5. és városi lerakatában.
Royal-épület szereshetők be.

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Raktárhelyiség
kiadó. Értekezni Bészler és Dá-
vid vaskereskedésben, Ferenc
József-út 7. 2211

Kiadó
üzlethelyiség Ferenc József-út
4. sz. alatt azonnal. Értekezni
lehet a Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. 1021

HA JÓT AKAR SZEMENEK,
használjon Crooke's szemüveg-
lencsét, mely kipróbáltan a
legjobb és védi szemet a káros
sugaraktól. Kapható Debrecen-
ben kizárólag
UNGÁR JÓZSEF
látáserész és foto szaküzletében
SZÉCHENYI-U. 1. SZ.

AUTÓ—MOTOR KERÉKPÁR

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját ja-
váltassa Pusztainál (Postariki),
Nyil-utca 15. szám alatt. Telefon
16-76. 808

ELADÓ ALLATOK

Fajgalambok
tűszaporodás és helyszuke
miatt mélyen leszállított árban
eladók. Apafi-utca 20.

BIRTOKBÉRELET

Kiadó
Komlóssy-út 10. sz. üres 520
□-61 telek. Veteményezésre al-
kalm. Értekezni lehet a Deb-
receni Első Takarékpénztárnál.
1029

ELADÓ HÁZ

Poroszlay letelején
négy-szoba, fürdőszobás villa
árnyas parkkal, gyümölcsösökkel
eladó. Konez. Péterfia 30. 2190

ELADÓ FÖLD

Eladó
ondódi föld. Erdeklődni lehet
dr. Debreczeny Barna, Király-
utca 4. sz. 2209

ELADÓ INGÓSÁG

Eladó
1 fürdőkád vízmelegítővel és
1 akvárium. Kinizsi-u. 68. 2212

Jókarban lévő
jégsekrény eladó. Gere Sán-
dor hentes és mészáros, Kaba.
2213

KÜLÖNFÉLE

Kiadó föld
Széchenyi-kertben. Érdeklődni
lehet Debreczeny Barna, Ki-
rály-u. 4. 2208

Ezer 16
ríbesz van eladó. Bősörményi-
út 79. 999

Búrkonya
sajáttermésű, enni- és vetni-
való 100 mázsa eladó, de má-
számként is kapható. Széchenyi
utca 45. 2177

**Nyomatott a Magyar Nemzeti
Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt.
körforgógépén.**
Technikai vezető: Liptay András